

veto

nummer 12

7 december 1998

Jaargang 25 - 1998-1999

afgifte : Leuven X
(weekblad - verschijnt niet van
juni tot augustus)

België-Belgique
P.B.
3000 Leuven 1
2/2817

**Almaprijzen
blijven laag**

p. 5

**Jan Dumon over het
vluchtelingenprobleem**

p. 6

**Middelpunt:
studentenstemrecht**

pp. 8-10

Studienamiddag 'Het geslacht van de wetenschap' resulteert in konkrete plannen

Rektor stelt adviseur voor gelijkekansenbeleid voor

De werkgroep Vrouw & Universiteit van het personeel van de KU Leuven organiseerde afgelopen dinsdag een studienamiddag over 'het Geslacht van de Wetenschap', waarop ook rektor Oosterlinck aanwezig was, die daarmee zijn wil aantoonde om bestaande vrouwendiskriminatie uit de wereld — of toch in elk geval uit de universiteit — te helpen. Oosterlinck deed er de opmerkelijke belofte om een rektorale adviseur voor gelijke kansenbeleid aan te stellen. Het feit dat het vuur tijdens de discussies vaak nauw aan de rektorale schenen gelegd werd, was daar misschien niet geheel vreemd aan.

Op het debat haalde Jos Vaesen, diensthoofd van het Akademisch Personeel sifers van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek aan die tonen dat de doorstroming van vrouwen naar de hoogste regionen van de universiteit vergeleken bij hun mannelijke collega's erg beperkt is. Zo zijn er bij de tijdelijke assistenten en mensen die aan kontraktonderzoek werken 45 procent vrouwen, bij de vastbenoemde assistenten nog slechts 25 procent. Van de hoofddocenten is tien procent vrouw, bij de buitengewoon hoogleraren daalt dit tot drie procent. Professor Katlijn Malfliet, hoofd Oost-Europakunde, stelde dat het opvallend is dat, wanneer vrouwen dan toch doorstromen, ze vaak op zijpaden buiten de eigenlijke universiteit worden geduwd. De centrale vraag is voor haar of deze opvallende *genderverschuiving* bij het beklimmen van de academische ladder wordt veroorzaakt door geslachtsdiskriminatie.

Volgens Malfliet zijn vrouwen het slachtoffer van een omgekeerde bewijslast: bij mannelijke profen wordt automatisch aangenomen dat ze bekwaam zijn, een vrouw moet eerst aantonen dat ze haar titel waard is en dus *professorabel* is, alvorens men haar effectief aanspreekt met 'professor' in plaats van met 'mevrouw'. Vrouwen moeten bij het uitbouwen van hun carrière harder werken om zich waar te maken dan mannen, aldus de professor, en volgens haar verklaart dat voor een stuk de slechte doorstroming. Dit zou nog eens versterkt worden door de interne structuur van de KU Leuven, waar weinig openheid en duidelijkheid is omtrent hoe en waarom men worden benoemd.

Rektor Oosterlinck vond dit schreeuwerige taal en stelde formeel dat er bij de Bijzondere Akademische Raad geen seksediskriminatie plaatsvindt in de dossiers voor de benoemingen. Ook is er volgens de rektor de laatste jaren meer openheid en objectiviteit gekomen rond de criteria die men hierbij hanteert. Professor Mark Debrock, koördinator Onderwijsbeleid, was

"Tijd voor een stapje hogerop."

(foto Ivan Put)

het hier niet helemaal mee eens: de universitaire cultuur is nog te weinig volwassen om de impliciete diskriminatie van vrouwen te erkennen en tegen te gaan, stelde hij: men verwacht tegenwoordig van profen dat zij managerskwaliteiten bezitten en de diskriminatie bestaat er dan in dat men van vrouwen vlugger veronderstelt dat zij die niet hebben.

Opmerkelijk waren ook de resultaten van een onderzoek die de Maastrichtse professor Mineke Bosch aanbracht: in Zweden, dat nachts bekend staat als een van de meest gedemocrateerde landen ter wereld, bleken vrouwen effectief gediskrimineerd te worden bij de evaluatie van de dossiers. Een reden te meer om onderzoek in België te stimuleren, vond men. Ook de

rektor schaarde zich achter die stelling. Volgens hem schuilt het probleem in de filters die plaatsvinden voordat een dossier bij hem terechtkomt. Assistenten worden soms niet goed opgevolgd, en misschien gebeurt dit bij vrouwen meer dan bij mannen. Zij zouden vaak denken dat de arm van hun promotor zo lang is dat ze eventuele problemen niet eens melden.

Schouwgarmituur

Katlijn Malfliet ziet hier een maatschappelijke taak voor de universiteit: de man-vrouwproblematiek moet niet enkel aan de KU Leuven zelf worden aangepakt via korte termijnmaatregelen, maar er moet ook gekeken worden hoe een bepaalde, voor vrouwen negatieve, beeldvorming ontstaat. Die zou haar oorzaak vinden in de sociale machtsverhoudingen tussen mannen en vrouwen: als een beroep vervrouwelijkt, vermindert de status ervan. Malfliet denkt overigens dat dit ook één van de angsten is die spelen bij het — overwegend mannelijke — academische korps: buiten een paar 'schouwgarmituren' laten zij dus geen vrouwen toe in hun elitewereldje.

De rektor vond dat men niet zomaar vage beschuldigingen in het rond mag zweren, maar dat de discussie moet gaan over concrete methodes om de toestand aan te pakken. De aanwezigen waren het erover eens dat er eerst en vooral meer onderzoek moet gebeuren zodat men weet waar en hoe de problemen op te lossen. Er moeten genderanalyses komen over de aanvragen en de dossiers, profen moeten gesensibiliseerd worden via genderkursussen, het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek moet meer geld krijgen voor onderzoek terzake en de richting Vrouwenstudies moeten worden uitgewerkt.

Onaangekondigd kwam de rektor dan met het voorstel om de proppen om een Rektorale Adviseur voor Gelijkekansenbeleid te benoemen. Dit is iets anders dan een vrouwenombuds, stelde Oosterlinck: "Een ombuds moet onpartijdig zijn en tussen de personen in kwestie bemiddelen terwijl de adviseur strijdend mag bezig zijn voor de goede zaak en rechtstreeks aan de Akademische Raad en dus aan de rektor voorstellen mag doen. Je mag geen ombudsfunctie geven aan iemand die strijdend bezig is."

Margo Foubert

GROEP T

LERAARS MET VISIE

PEDAGOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Tiensovest 60 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groept@groept.be

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn. Liefst op diskette of via e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of de Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 2400 tekens (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Students for Development

In Veto van 30 november laatstleden schreef Jörn Peeters een artikel over de stages van Students for Development (SFD), waarvan ik de verantwoordelijke ben, in het kader van de ngo Actec. Ik ben ook lid van het Opus Dei en directeur van residentie Arenberg in Leuven, een kristelijk geïnspireerde peda, waar het Opus Dei instaat voor de kristelijke vormingsmiddelen. Laatstgenoemde instelling is een personele prelature van de Katholieke Kerk die over alle nodige goedkeuringen en erkenningen beschikt om haar taak te vervullen, die louter spiritueel is. Haar leden zijn gewone lekengevolgen. Onder andere daaruit konkludeert Jörn Peeters dat we meereist met Students for Development naar de Derde Wereld *nietsvermoedend in het web* van een

buitenbaan

Deze week niet in Veto:

- Nederlandse Sinten en Pieten in vraag gesteld.
- De baas is blank, en de knecht zwart.
- De Sinten treden toe tot het Blok.
- En wat wil het klein grut van de sint?
- 'Ik wil gaan fuiven in het Atomium'.
- Dat ze eerst eens Hegel lezen.
- Onverwachte toenadering tussen het Blok en de Koerden.
- Grijs wolven beslissen de strijd met de Koerden in Brussel uit te vechten.
- De grijze wolven tegen de Koerdische leeuwen.
- Daardoor kan Vlaanderen zijn naam van 'Slagveld van Europa' alle eer aan doen.
- Dewinter nodigt Ocalan uit naar België.
- De Italianen kennen ook hun geschiedenis en doen graag mee.
- Het FDF zoekt direct toenadering tot de Turken.
- Kort daarna wordt het Atomium opgeblazen.
- De bommen kosten slechts 900 frank het stuk blijkt achteraf.
- Een significant feit in het licht van de vermindering van de dotatie aan het Blok.
- De anti-reklame lobby eist de aanslag op.
- De link met het opblazen van de IJzertoren wordt evenwel meteen gelegd.
- Interessant zijn de ententes die als paddestoelen uit de grond schieten.
- De Vlaams-Koerdische band krijgt onmiddellijk steun van de Paus.
- En iedereen denken dat hij Ali Ağca vergeven had.
- Duitsland twijfelt.
- Kiest het tegen de Koerden of voor de volksverbondenheid met de Vlamingen?
- Gezien de Amerikanen een traditionele bondgenoot zijn van de Turken, staan Saddam en het Blok op één lijn.
- Israël verklaart vervolgens de oorlog aan het Blok.
- Dus dat klopt.
- De beslissing valt nu snel in Duitsland.
- Oostenrijk volgt als vanouds.
- De Sinten schakelen over op oorlogspeelgoed en kiezen de kant van Vlaanderen.
- De Spaans-Vlaamse verbondenheid.
- Eén van de sinten — met pistjes — wordt opgepakt.
- Zelfs bij de ergste martelingen lost hij geen woord.
- Door de elektro-shocks valt zijn baard uit.
- Het blijkt Virenque te zijn.
- Saint-Richard.
- Ook de identiteit van zijn mede-gevangen genomen piet wordt nu gevonden.
- Willy Voet bekent.
- Voet de Vlaming, de knecht, onder de voet gelopen door de zelfverklaarde martelaar, de nobele Saint Richard.
- De oorlog gaat voort.

katholieke instelling verzeild geraakt. Deze stelling vergt een aantal verduidelijkingen: 1) Actec is een onafhankelijke, niet-konfessionele ngo, sinds 1983 door het Abos (Algemeen Bestuur voor Ontwikkelingsamenwerking) erkend voor de medefinanciering van sociale projecten in ontwikkelingslanden. Ze heeft haar eigen bestuursorganen en heeft geen enkele institutionele band met het Opus Dei of om het even welke religieuze, politieke of syndikale instelling. 2) De leden van het Opus Dei zijn volledig vrij in hun beroepsactiviteiten. In verband met Students for Development krijg ik uitsluitend richtlijnen van het bestuur van Actec, waartoe SFD behoort. Misschien is dit gemakkelijker te vatten met een voorbeeld: stel dat een redakteur van Veto katholiek en praktiserend is, en tot een bepaalde parochie behoort; zal hij daarom van de pastoor van de parochie instructies krijgen over de manier waarop hij zijn artikels schrijft? Mocht hij richtlijnen nodig hebben, dan zal hij ze van de directie van Veto krijgen, en van niemand anders. Hetzelfde geldt voor mij, en voor mijn werk bij Students for Development. Voor mij is daarmee de kous af, zonder verder te moeten zoeken naar vermeende samenzweringen. Ik neem aan dat Veto geen graten ziet in het feit dat een katholiek die tot een door de Kerk goedgekeurde instelling behoort, in volle vrijheid een studiereis over ontwikkelingsamenwerking mag organiseren, evenals een voetbalwedstrijd of een barbecue. En dat die persoon niet verplicht is iedereen te verwittigen dat hij katholiek is, alsof het om een besmettelijke ziekte ging. Van een medewerker van Veto had ik wat meer tolerantie en respect voor pluralisme verwacht. En ook wat meer eerlijkheid en kritische geest: zijn tekst lijkt sterk op een remake van een recente reeks van *Knack*, zonder enige bronvermelding, en zonder een woord over de uitvoerige antwoorden die *Knack* op die reeks heeft gepubliceerd. Daarom staat het artikel bol van onwaarheden. Als voorbeeld de vermelding dat *de reizen doorspekt zijn met religieuze vieringen*. Waar haalt hij dit? Het enige dat ik mij in dat verband kan herinneren is dat in 1993, in Guatemala, een stagedeelnemer tijdens de reis vernam dat een van zijn familieleden in België was overleden. Daarop gingen een aantal studenten van de groep vrijwillig

JO MEUWISSEN

Alle verhuur
Video-, klank- en lichtmateriaal
Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR EN CD'S
met of zonder D.J.
KARAOKE (1.500 titels)

016/201.301

(advertentie)

met hem mee naar de Mis om samen te bidden voor de overledene. Peeters heeft ook zijn eigen interpretaties: hij vindt het *opvallend dat wie meewil op studiereis zelf voor zijn financiering moet zorgen*. Wie anders zou ervoor moeten zorgen? Sinterklaas?

Benoit Beuselink,
Verantwoordelijke van
Students for Development

25 jaar Veto

We schrijven het jaar 1998: twintig jaar De Morgen, vijftiengintig jaar Veto. Uit de obligate terugblikken die dergelijke evenementen met zich (zullen)mebrengen, kan men opmaken dat het verschijnsel van de 'progressieve' Vlaamse pers, zoals we die de laatste decennia hebben gekend, een tipisch produkt van de jaren zeventig is geweest. Dat ze ook beschouwd kan worden als de transformatie van een al langer ten onzent aanwezige traditie van opstand tegen wereldlijk en kerkelijk gezag, wordt uiteindelijk duidelijk aan wie in een korte tijdsperiode zowel Veto nummer 10 onder ogen krijgt, alsook een aflevering uit 1932 van het radikaal katholieke en Groot-Nederlandse tijdschrift *Jong Dietschland*. In dat laatste blad wordt de redactie geseiterd van (het overigens nog steeds verschijnende) Leuvense studentenblad *Ons Leven*: 'We betreuren het dat de Leuvense Alma-Mater, die eens een wereldfaam genoot, het thans niet aandurft een Goethe-herdenking in te richten. We begrijpen nog altijd niet waarom Z.E.P. Muckermann S.J. zijn rede over Goethe niet is komen houden. (...) Is het niet wraakroepend dat in de Universiteitsstad Leuven, geen enkele zaal gevonden wordt waar deze geleerde Pater Jezuiet kan optreden, om over Goethe te spreken? (...) Heel de beschaafde wereld, Leuven ten spijt, zal dit jaar het feit herdenken dat voor honderd jaar te Weimar de grootste dichter van den Germaanschen stam den dood inging' (de redactie van *Ons Leven*, geseiterd in: 'Wat anderen schrijven', *Jong Dietschland*, jrg. 6, 1932, p. 171).

In deze discussie vinden we een voorschaaduing van de twee issues die de Leuvense studentenwereld de voorbije weken enig hoofdtekens hebben bezorgd. In 1932 vond een geleerde Pater Jezuiet geen enkele zaal om op te treden; na 66 jaar van agitatie komen de intelligentsia van morgen nog steeds in groten getale de straat opgetrokken voor ontspanningsgelegheid. Maar laten we naast *Ons Leven* ook even het redactioneel van Veto nummer tien leggen, waar de studenten van '98 zich van dezelfde retoriek bedienen als hun katholieke en nationalistische 'voorvaders' van 1932. Na de 'akties in Brussel, Luik en Antwerpen met grote steun van de publieke opinie' — heel 'de beschaafde wereld' van hierboven, me dunkt — wordt zowel in *Ons Leven* als in Veto de voormalige grootheid van de universiteit met haar huidige onvermogen gekonfronteerd: in Veto gaat het namelijk over het 'stilzwijgen over een kwestie waarin heel wat van haar eredoctores uit een ver verleden ongetwijfeld anders zouden hebben gereageerd'. Merk trouwens op dat de redactie enkele regels daarboven naar aanleiding van Romero nog sprak over 'een niet zo ver verleden'. Ik gebruikte overigens niet zomaar de stamboommetaforiek om de studenten van '98 met die van '32 te vergelijken. Lezen we immers verder in *Jong Dietschland* over hetzelfde Goethe-speciaalnummer van *Ons*

Leven: 'Lissens (schrijft) over de Fausttragedie; J. Helsen over Goethe en de muziek'. Als ik mij niet vergis komen deze namen (Lissens en Helsen, goddank, niet Goethe en Faust) 66 jaar later nog steeds voor in het kolofon van Veto.

Of, wat het voorwerp van haar maatschappelijke engagement betreft, de fuiven in de Lido voor de studentenbeweging en progressie inhouden ten opzichte van een lezing over 'de grootste dichter van den Germaanschen stam', is — gezien de veelbesproken vermenging van klassieke en populaire cultuur — alleszins uiterst flou. De vluchtelingenproblematiek alleszins wel, lijkt mij, en in dat licht beschouwd lijkt me de vooruitgangretoriek van de 'progressieve' pers voorlopig nog wel hanteerbaar.

Joris Janssens,
oud-student,
Leuven

kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 25
Nummer 12
7 december 1998

Ver. uitg.: Benny Debruyne
Hoofdredektie: Jeroen Lissens
Redaktiesekretaris: Benny Debruyne

Redaktie: Aernout Beke, Katrien Darras, Bart De Schrijver, Joost Helsen, Sofie Overstijns

Doka: Ivan Put, Johan Wynants, Pieter Van der Aa
Medewerkers: Bert Balcaen, Deborah Bické, Stijn Boyv, Katrien Darras, Yves Dejaeghere, Bart De Schrijver, Margo Foubert, Jan Lensen, Kristof Messiaen, Jörn Peeters, Rob Tilmans, Ann Van De Moortel

Layout en vormgeving: Aernout Beke, Joke Bellen, Filip De Keukeleere, Bart De Schrijver, Jan Lensen, Kristof Messiaen, Moos, Sofie Overstijns, Ivan Put, Ann Van De Moortel, Hans Vandanebeele

Cartoons: Guido Devadder & Seb
Dtp: Filip De Keukeleere, Hans Vandanebeele
Spelling: Benny Debruyne, Filip De Keukeleere, Hans Vandanebeele
Eindredactie: Joke Belleh, Jeroen Lissens

Assistentie-eindredactie: Ann Van De Moortel

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Allfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)
Opplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

vrije tribune

De vrije tribune kan bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De vrije tribune staat open voor iedere persoon of organisatie die met redelijke argumenten een standpunt verdedigt of een gefundeerde mening formuleert. Het standpunt kan vrij aangebracht worden. De Persoon of organisatie is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud en kan slechts één maal per jaar een vrije tribune krijgen. De vrije tribune wordt steeds ondertekend met naam, studiejaar en volledig adres, en is onder geen beding anoniem.

Eventuele reacties op een vrije tribune worden uitsluitend gegeven via lezersbrieven.

De vrije tribune wordt ofwel integraal ofwel niet gepubliceerd en is niet langer dan 7.000 tekens (spaties inbegrepen, wat overeenkomt met ± vier getikte bladzijden met dubbele interlinie). De redactie behoudt zich het recht voor de vrije tribune niet te plaatsen als aan de criteria van redelijke argumentatie, een standpunt en gefundeerd zijn niet strikt voldaan wordt.

POK's worden hoedsters van de permanente kwaliteitszorg

De Permanente Onderwijscommissies (POK's) moeten in de nabije toekomst de spil worden van het onderwijsbeleid voor de verschillende fakultaire opleidingen. Dat is alvast het advies van de bevoegde werkgroep van de Onderwijsraad. Volgende week zal blijken in welke mate de Akademische Raad dit advies volgt.

De onderwijsinstanties aan de unief kunnen ingedeeld worden in twee groepen: advies- en beleidsorganen. Op het niveau van de universiteit is het hoogste beslissingsorgaan de Akademische Raad, haar adviesorgaan heet de Onderwijsraad. Op het niveau van de fakulteiten is de Fakulteitsraad het beleidsorgaan en zijn het de POK's die advies geven.

"De POK wikt, de fakulteitsraad beschikt" geeft zowat de verhouding tussen de twee weer. De Fakulteitsraad is als het ware de 'wetgevende macht', maar het zijn de POK's die het algemene kader van de Fakulteitsraad moeten uitvoeren door het concreet uit te werken. De POK's worden zo de spil van het onderwijsbeleid aan een fakulteit. De opwaardering van de POK's komt allerminst ongelegen. Aan sommige fakulteiten werken de POK's weliswaar uitstekend, maar er zijn er ook die op aapen liggen, bijvoorbeeld omdat de Fakulteitsraad het laken naar zich toetrekt. Totnogtoe ontbreekt het de POK's vooral aan de nodige slagkracht en werkingsmiddelen om haar taak naar behoren uit te voeren.

Vandaar dat de onderwijsnota nogal wat belang hecht aan een evenwichtige samenstelling van de POK en aan het kiezen van een competente voorzitter. De voorzitter van de POK wordt door de POK voorgedragen aan het bureau van de Fakulteitsraad. Hij wordt bijgestaan door een sekretaris en eventueel een bureau. Als bijkomende taak moet de voorzitter zich ook als een fakultair ombudsman gedragen. De fakulteit kan hem bijvoorbeeld opdragen zich te ontfemen over de individueel aangepaste jaarprogramma's — IAJ's — van de studenten. De POK's worden enerzijds samengesteld uit stemgerechtigde profen, assistenten en een derde studenten. Anderzijds dienen ook niet-stemgerechtigde alumni of betrokken profen expliciet uitgenodigd te worden.

Om de POK's en de Fakulteitsraden nu optimaal te laten samenwerken, stelt de nota enkele maatregelen voor. De voorzitters van de POK's dienen bij voorkeur tot het bureau van de Fakulteitsraad te horen, en brengen aan die raad elk jaar verslag uit van hoe de POK werkt. De Fakulteitsraad kan het advies van de POK niet zomaar naast zich neerleggen, maar moet dat grondig motiveren. Bij mank lopende POK's komt het er dus op aan de bevoegdheden van de verschillende fakultaire organen precies te omschrijven en de verhoudingen tussen de verschillende instanties onduidelijk af te bakenen.

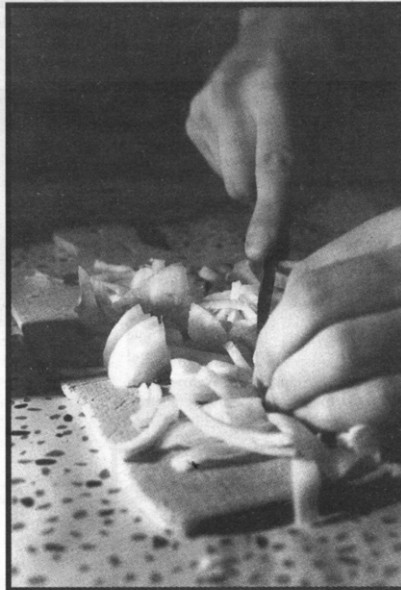
Kloppend hart

Het algemene kader dat de Fakulteitsraad verschaft, wordt door de POK op twee manieren tastbaar gemaakt. Ten eerste houdt de POK zich bezig met de ontwikkeling van bijvoorbeeld de curricula. Zo is het de taak van de POK om een onderwijskundig referentiekader op te stellen en dat uit te werken, door het opstellen van doelstellingen en eindtermen. Daarnaast geeft de POK ook advies over de examenvormen die een fakulteit gebruikt, de uitwerking van de syllabi, of hoeveel studiepunten aan een vak worden toegekend. Maar ook als

een bepaald departement bijvoorbeeld een nieuw personeelslid aanneemt, dient dat departement advies in te winnen bij de POK.

Eénmaal deze adviezen door de Fakulteitsraad goedgekeurd zijn, kan de POK aan haar tweede taak beginnen: het uitvoeren en evalueren van dit alles. De POK wordt op die manier het kloppend hart van een opleiding. Met een alziend oog houdt zij permanent de kwaliteit van de opleiding in de gaten. Problemen met cursussen, vakken in het algemeen of met examens en dies meer, worden daar onder de loep genomen. Om al te eigen-gereide optreden van de POK's te vermijden, voorziet het voorstel van de Onderwijsraad in een beroepsmogelijkheid: studenten, personeelsleden en departementen kunnen tegen de uitvoeringsbeslissingen van de POK's beroep aantekenen.

Hoe een POK er uitziet, verschilt van fakulteit tot fakulteit. In principe hoort bij elke opleiding een POK. Voor een aantal kleine opleidingen is het oprichten van een afzonderlijke POK evenwel niet aangewezen. Onderwijsraad stelt voor zo'n opleiding onder te brengen bij de POK

De kwaliteit van sommige POK's is soms bij te huilen. Ze worden evenwel nieuw leven ingeblazen. (foto archief)

van een verwante richting. Vooral voor de Voortgezette Akademische Opleidingen (VAO's) kan dat een oplossing zijn. Kleine

VAO-richtingen — de grote hebben een eigen POK — kunnen dan ondergebracht worden bij de POK van de basisopleiding waar ze uit voortvloeien. Verschillende kleine richtingen samengooien in één POK moet zo veel mogelijk uit de weg gegaan worden. Om de verschillende POK's binnen een fakulteit op dezelfde lijn te krijgen stelt de onderwijsnota een overlegstructuur voor tussen die POK's. Zo kan vermeden worden dat bijvoorbeeld de deliberatiecriteria binnen de verschillende richtingen van een fakulteit al te zeer van elkaar verschillen.

De hervorming van het POK-systeem past in de steeds groeiende bekommernis om de kwaliteit van de universitaire opleidingen. Om een opleiding te verbeteren immers dient de opleiding zelf op geregelde tijdstippen 'geëxamineerd' te worden, en is er een instantie nodig die haar beoordeelt op haar 'dagelijks werk'. De 'examinatie' van een opleiding gebeurt door twee instanties. Ten eerste kan een universiteit zelf een interne evaluatiecommissie de opdracht geven om een diagnose te stellen van een opleiding. Ten tweede kunnen specialisten van buitenaf een richting evalueren — externe evaluatiecommissies heet dat. Het 'dagelijks werk' nu zal worden beoordeeld door de POK's.

Als het advies van de Onderwijsraad opgevolgd wordt, geeft de universiteit te kennen dat het haar menens is met de permanente kwaliteitszorg. Of die intentie ook waargemaakt zal worden en de kwaliteit van de POK's verbeterd, zal evenwel voor het grootste stuk afhangen van de uitwerking in de praktijk en de bereidwilligheid daartoe van de POK- en Fakulteitsraden. Permanente waakzaamheid is geboden, want goed werkende POK's zijn voor de studenten immers het middel bij uitstek om de kwaliteit van hun opleiding aan te kaarten.

Benny Debruyne

Managementschool RUG wordt onafhankelijk

Vlerick School voor Management gaat in zee met Leuvense Universiteit

Opmanagers in spe kunnen voor hun opleiding binnenkort nog op één adres terecht: vorige week keurde de Vlaamse regering het onderwijsdecreet goed waardoor de KU Leuven en de Gentse Vlerick School voor Management hun samenwerkingsplannen in de praktijk kunnen gaan omzetten. Een vernieuwend initiatief, zegt men bij de Vlerick School, want het bundelt de krachten van twee belangrijke verstrekkers van managementonderwijs op universitair en postuniversitair niveau. Met haar toenaadering tot de Leuvense universiteit verlaat de Vlerick School bovendien de vleugels van de RUG, haar Gentse meterinstelling.

Bedoeling van de samenwerking is het inrichten van een internationale topopleiding voor managers, naast de verdere uitbouw van de bestaande programma's van de Vlerick School voor Management. De beide partners hopen op die manier te kunnen inspikken op de reële vraag van het bedrijfsleven naar postuniversitaire en permanente vorming die is ingebed in het bedrijfsleven zelf en dus praktijkgericht is. Ook de groeiende internationalisering binnen de managementsector is een tendens waarop het nieuwe initiatief wil inspelen.

In dat verband weet Vlerick, dat in België een niet te onderschatten reputatie heeft, wellicht de Leuvense naam van een universiteit met internationale bekendheid goed te appreciëren. De nauwe verbanden met het nationale bedrijfsleven via diverse partners in de wereld zou dan eerder Vlerick-materie zijn. Een win-

win-situatie als het ware: samen met de KU Leuven wil Vlerick binnen de vijf jaar tot de Europese top inzake managementonderwijs gaan behoren. Bedoeling is dat in oktober volgend jaar gestart wordt met een internationale managementopleiding voor personen met enkele jaren werkervaring.

Toevluchtsoord

Binnen die Europese top zijn de inschrijvingsgelden voor een jaartje managementvorming vaak wel erg hoog. Ook de Vlerick School zelf richtte in het verleden al programma's in met inschrijvingsgelden van honderdduizend frank en meer, die gerechtvaardigd werden door de omkadering en de middelen waarmee het onderwijsproces verliep. De studentenbeweging van haar kant volgt de hele zaak al enkele jaren met argusogen. Vorig jaar nog werd de school verplicht haar postakademische vorming onder te brengen bij de Gentse universiteit, deels omdat de Vlerick School voor Management ervan verdacht werd via haar ondoorzichtige konstruktie geldstromen van die universiteit naar de privésector te versassen. Bovendien kon het volgens de studenten niet dat Vlerick wel de know-how van de RUG-professoren gebruikte, maar dat de universiteit daar — buiten de nationale faam van de naam Vlerick — niks voor terugkreeg, terwijl Vlerick van haar studenten wel astronomische inschrijvingsbedragen vroeg. Een onderhandelingsgroep werd opgericht om het bestaande contract met de Gentse unief vroegtijdig stop te zetten en voor een meer transparante situatie te zorgen. Die kwam er toen de managementschool van Vlerick volledig geïntegreerd werd in de structuur van de

RUG.

Aan die hele situatie lijkt nu een opmerkelijk staartje te komen, want nog geen negen maanden na de hommes met de RUG en nauwelijks anderhalve maand na het loslaten van de hechte banden met Gent, komt er plotseling een samenwerkingscontract van Vlerick met de KU Leuven uit de bus. Daarbij wordt meteen duidelijk welk belang Vlerick aan de naam van de KU Leuven hecht. De naam van het nieuwe initiatief luidt dan ook: "De Vlerick Leuven Gent Management School".

De Gentse studenten, die al eerder hun vrees uitdrukten voor inschrijvingsgelden van meer dan tweehonderdduizend frank nu Vlerick onafhankelijk is, zien de onafhankelijkheid als een extra versterking van het elitaire karakter van het managementonderwijs. Met de recente perikelen in het achterhoofd vrezen ze voor een kromgegroeide situatie, waarbij enkel de puur wetenschappelijke vakken nog aan de universiteit gedoceerd zouden worden, en waarbij wie praktijkgericht wil studeren, aangewezen is op de veel duurder Vlerick-opleidingen. Op die manier zou de universiteit — die Vlerick nochtans mee helpt financieren — een soort tweedeklasser onderwijs verstrekken aan wie de Vlerick-opleiding niet kan betalen. Geruchten dat niet iedereen in Gentse universitaire middelen zo opgezet is met de goede Leuvense relaties van Vlerick, zijn dan ook niet van de lucht: de naam waarvoor de RUG al die jaren een duur toegangkaartje betaalde, zoekt nu opeens een ander toevluchtsoord. Waar dat officieel gevestigd wordt, is nog niet duidelijk.

Jeroen Lissens

Zeg nooit gewoon meerkeuzevraag tegen een meerkeuzevraag

ksamens zijn examens, en daarmee uit. Hoewel. Volgens professor Paul de Boeck ligt het allemaal net een ietsje minder eenvoudig. Aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen leidt hij een als onderwijsvernieuwend project gesponsord onderzoek naar het opstellen, punten en feedback geven bij schriftelijke examens.

Het ontwikkelde examensysteem is erop gericht om uit examens informatie te halen die de vakbeheersing van de student weergeeft. De studenten moeten in de feedback over hun examen zoveel mogelijk aanwijzingen krijgen over hun beheersing van het vak. De docent moet dan op zijn beurt uit de scores kunnen opmaken in hoeverre de leerdoelen van het vak gerealiseerd zijn.

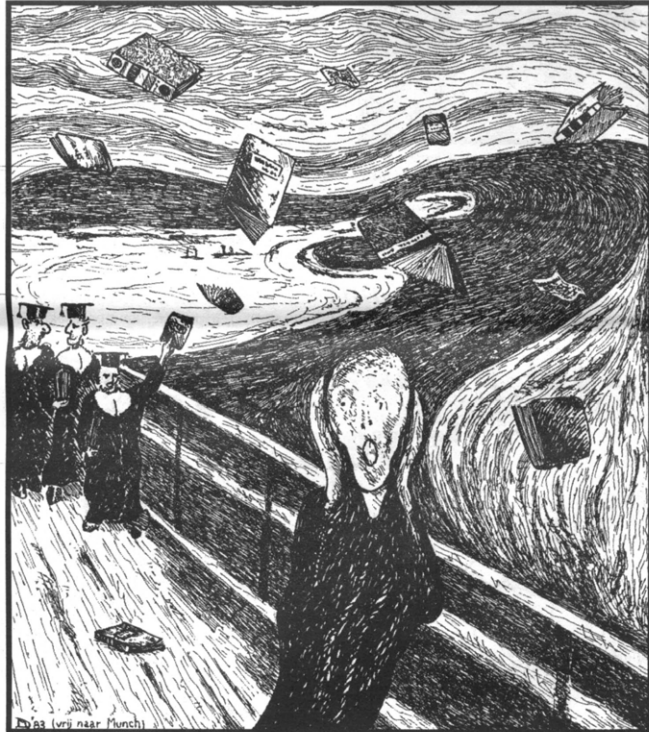
student uit van een onderliggende vakbeheersing. De gemiddelde positie van de slaagvragen ten opzichte van die vakbeheersing noemt Paul de Boeck het sesuurpunt. Dat punt legt de grens vast tussen de geslaagden en de niet-geslaagden, en weerspiegelt tegelijk de moeilijkheidsgraad van de slaagvragen. Ten opzichte van dit sesuurpunt wordt elke individuele student een positie op een bepaalde rangvolgorde toegewezen, die afhangt van de antwoorden op alle vragen. De positie van de individuele student in die rangvolgorde hoort die positie te zijn, die zijn specifieke reeks van antwoorden op de — in moeilijkheidsgraad verschillende — vragen het meest aannemelijk maakt. Door een andere positie te kiezen voor een student zou diens reeks antwoorden minder aannemelijk en dus minder begrijpelijk zijn. Wanneer een student sommige heel moeilijke vragen correct en andere heel makkelijke fout

de opgaven die op voorhand bepaald zijn, namelijk als konkretiserings van de leerdoelen. Dat is volgens mij de enige zinvolle methode."

Bijna juist!

In de marge van hun project voeren prof. Paul de Boeck en medewerkers een bijkomend onderzoek naar een manier om via meerkeuzevragen partiële kennis — een zekere graad van basiskennis — te toetsen. Hiervoor werden twee systemen ontwikkeld. Ten eerste eliminatieskoring, waarbij de studenten wordt toegestaan om, als ze het antwoord niet kennen, de alternatieven te schrappen waarvan ze denken dat ze fout zijn. Men kan elke vraag dan opvatten als een viervoudige vraag, omdat men per alternatief een juiste of verkeerde reaktie kan hebben. De juiste reaktie bij het juiste alternatief is het niet te schrappen. De juiste reaktie bij een foutief alternatief is het wel te schrappen. Op die manier kan men per vraag met vier alternatieven 0 tot 4 punten verdienen. De voorlopige resultaten van het onderzoek suggereren dat vermoedelijk partiële kennis in de schrappingen schuilt, wanneer de student het juiste antwoord niet kent. Een tweede invalshoek om partiële kennis in de score in te brengen, bestaat erin een patroon in de antwoordalternatieven aan te brengen. Uitgangspunt is de hypothese dat er informatie kan schuilen in de "kwaliteit" van een foutief antwoord. Per vraag wordt een antwoord geformuleerd van elk van de volgende vier types: - helemaal juist; - bijna juist (een antwoord dat op één facet na correct is); - associatief (een antwoord dat men op het eerste gezicht geneigd zou zijn te geven, maar dat foutief is als men erover nadenkt); - helemaal foutief (een antwoord dat geheel verkeerd is, zowel op het eerste gezicht als bij nader inzien). De antwoordalternatieven bevatten dus "graden van juistheid". (Om het raden tegen te gaan wordt naast de vier antwoordalternatieven ook altijd de mogelijkheid geboden om "ik weet het niet" aan te kruisen. Deze optie wordt minder zwaar aangerekend als sommige soorten fouten.) Met het verrekenen van de aard van het foutieve antwoord krijgt de examenuitslag een stevigere basis omdat hij op meer en op betere informatie gesteund is. Uit het onderzoek bleek tot nu toe dat het moeilijk, maar niet onmogelijk is om systematische categorieën van antwoordalternatieven te gebruiken.

(km)

De Boeck (vrij naar Munch)

Stel je een normaal examen met meerkeuzevragen voor. In de examenvragen is een patroon aangebracht: er zijn systematische categorieën van vragen, gericht op het testen van bijvoorbeeld kennis, inzicht en toepassing. Ook een indeling naar de hoofdstukken is mogelijk. Op het examen zelf ziet de student die patronen niet. Belangrijker nog, de vragen waarin de belangrijkste elementen van het vak getoetst worden, heten slaagvragen. Slaagvragen drukken de leerdoelen uit van het vak en tonen de vakbeheersing aan. Voor ieder van de bovenvermelde categorieën zijn er slaagvragen. Meestal is het moeilijk om de leerdoelen precies te omschrijven. Het is gemakkelijker om erover te spreken in termen van bijvoorbeeld 'inzicht in hoofdstuk 2' en om naar de slaagvragen te verwijzen als goede voorbeelden van wat het betekent 'inzicht te hebben in hoofdstuk 2'. Enerzijds bevat een examen dus slaagvragen, anderzijds zijn er aanvullend nog andere vragen, waarover minder zekerheid bestaat dat ze cruciaal zijn voor de belangrijke elementen uit het vak. Men gaat bij de beoordeling van de

heeft beantwoordt, vergt het bepalen van de positie van de student op het onderliggend continuüm van vakbeheersing ingewikkelde statistische berekeningen. De positie van de student op het vakbeheersingscontinuüm is nu rechtstreeks vergelijkbaar met het sesuurpunt.

Voordelen

Maar wat zijn de voordelen van deze toch ingewikkelde scoringstechniek? Paul de Boeck: "Bij de klassieke scoring verneemt men nooit of de geëksamineerde kan wat hij moet kunnen. Aan een tien op twintig is niet te zien dat de student kent wat hij moet kennen. Aan een tien is alleen te zien dat hij de helft kent van de toevallig gestelde vragen, zodat alles afhangt van de toevallige samenstelling van het examen. Met het nieuwe scoringsysteem daarentegen wordt de betekenis van een punt zeer duidelijk. Wie slaagt, heeft minimaal een kans van één op twee om die welbepaalde slaagvragen, die de leerdoelen van het vak bevatten, te beantwoorden. Ons scoringsstelsel meet rechtstreeks, in vergelijking met

Of het dan niet zou volstaan het examen tot slaagvragen te beperken? "Nee, om te beginnen is het voor de prof niet haalbaar enkel vragen te bedenken die betrekking hebben op de essentie van het vak. Het aantal vragen dat betrekking heeft op de leerdoelen is niet onbeperkt. Daarenboven, indien alle vragen slaagvragen zouden zijn, dan zou je alleen kunnen beslissen wie geslaagd is en wie niet, en noch naar boven noch naar onder kunnen differentiëren. De slaagvragen zijn zowel gekozen op basis van de moeilijkheid als op basis van de inhoud. Met het leerdoel moet het nivo van de leerstofbeheersing meegegeven zijn. In verband met hoge en lage punten, is het in principe mogelijk om naast slaagvragen ook aparte vragen te maken om bijkomende sesuurpunten te bepalen, bijvoorbeeld 'uitsluitingsvragen' om de positie van de 6 te bepalen en 'onderscheidingsvragen' om de positie van de 14 te bepalen, maar dat hebben we nog niet voldoende onderzocht. Dat de kans van een student om juist te antwoorden op de slaagvragen meebepaald wordt door alle antwoorden van de student en niet slechts door zijn antwoorden op de slaagvragen, beperkt ook de rol van het toeval. Bijvoorbeeld, een student die slechts één op de vier kritische slaagvragen juist beantwoordt, kan toch nog slagen, afhankelijk van de antwoorden op de overige vragen, zowel slaagvragen als andere. En omgekeerd. De score is dankzij die bredere en stevigere basis beter beveiligd tegen toeval, terwijl ze anderzijds toch berekend wordt in vergelijking met de positie van slechts enkele essentiële vragen."

Ongelukjes

Jaja, maar de concrete gevolgen voor de studenten? "Veronderstel dat de meeste vragen moeilijker zijn dan de kritische slaagvragen. In dat geval zullen studenten slagen met een juist antwoord op minder dan de helft van de vragen. Dat is terecht, want die studenten kennen toch wat ze moeten kennen. Wanneer evenwel de meeste vragen gemakkelijker zijn dan de kritische slaagvragen, dan zullen er ook

studenten mislukken die toch meer dan de helft van de vragen juist beantwoordt hebben. Ook dat is terecht want die studenten kennen niet wat ze moeten kennen." Wat gebeurt er als enkele van deze slaagvragen door de studenten massaal verkeerd worden begrepen? De positie van het sesuurpunt op het vakbeheersingscontinuüm komt onhaalbaar hoog te liggen, met een slachtpartij als gevolg. De Boeck: "Het is zeker niet onze bedoeling om, als er ongelukjes gebeuren, rigide aan het systeem vast te houden. Wanneer de examinator merkt dat een aantal vragen verkeerd begrepen zijn en veel moeilijker

uitvallen dan ze bedoeld zijn, is het te gek om het been stijf te houden en je aan de vraag te houden. Er moet ruimte blijven voor aanpassingen. Om zo'n gevallen op te lossen zal ons computerprogramma de examinatoren de mogelijkheid bieden om het moeilijkste derde van de slaagvragen slechts te bepalen nadat één of twee slaagvragen weggelaten zijn, of om, als er genoeg slaagvragen zijn, het sesuurpunt te bepalen op de tweede helft van het moeilijkste derde. Het is interessant om de konsequenties van de opties voor een sesuurpunt door de computer dadelijk te laten berekenen na het maken van een keuze. We streven ernaar om alles zo zichtbaar mogelijk te maken, zodanig dat een docent die iets onwenselijks ziet dat kan corrigeren. Bij het klassieke scoringsstelsel doen die problemen zich evenveel voor. De studenten betalen in dat geval de rekening, tenzij de prof op een wat hulpeloze manier iedereen één of twee punten meer geeft. Ons scoringsstelsel laat toe aanpassingen aan te brengen zonder het slaagvragenriterium op zich te verloochenen."

Feedback

De studenten krijgen feedback over hun examen in de vorm van een rapport. In dat rapport worden drie delen onderscheiden: het globale resultaat, het resultaat uitgesplitst naar de categorie van vragen (en eventueel het hoofdstuk) en voor de antwoorden die niet juist zijn, een uitsplitsing naar de soort, geordend naar de afstand tot het juiste antwoord. Een afzonderlijk programma zal in de toekomst de studenten toelaten om in de pc-klas hun rapport te bekijken en af te drukken. De Boeck: "Het globale pakket zal overigens zo zijn gemaakt dat iedere individuele docent, die het gebruikt, zelf kan beslissen of hij de nieuwe manier van scoresn gebruikte dan wel de klassieke manier. Voor alle facetten van het systeem zullen er opties zijn waaruit de examinator kan kiezen."

Kristof Messiaen

Sacharov brengt soelaas

Ie studenten van die in residenties wonen kunnen voortaan hun zeg doen in Sacharov, een nieuwe adviesraad. Op deze manier willen Sociale Raad (Sora) en de universiteit het gebrekkige contact tussen student en resident herstellen. Via het streven naar een meer democratische structuur moet Sacharov bijdragen tot een betere wooncultuur in Leuven.

Er is iets veranderd voor studenten op residenties. Velen hebben zich de afgelopen jaren blauw geërgerd aan het feit dat aan hun klachten en opmerkingen zo weinig gehoor werd gegeven. Zo zal iedereen die ooit op een residentie gezeten heeft, wel in meer of mindere mate vertrouwd zijn met onaangekondigde werken, ongevraagde veranderingen, en een pak onbeantwoorde vragen.

De grote oorzaak voor dit gebrek aan informatieoortroming was voor een groot deel te wijten aan onvoldoende structureel overleg tussen de residenties. Hierdoor kon men residentie-overschrijdende problemen zoals verbouwingen, bereikbaarheid en onderhoud vaak onvoldoende aanpakken. Dit leidde niet enkel tot frustraties bij de studenten, maar evengoed bij residenten en bij de mensen van de Huisvestingsdienst.

Er wordt nu een serieuze poging gedaan om hieraan tegemoet te komen. Vanuit Sociale Raad en de universiteit is een overlegvergadering tussen de studenten van de verschillende residenties opgericht. De Raad voor Studentenvoorzieningen, het universitair orgaan dat de sociale sektor regelt, heeft de vergadering Sacharov gedoopt, wat staat voor Studenten en Academische Huisvesting Adviesraad en Overleg-

vergadering. De naam verwijst naar Andrej Sacharov (1921-1989), een wereldberoemd Russisch natuurkundige en mensenrechten-activist, iemand die streefde voor de afbouw van het nucleair arsenaal en ijverde voor een grotere democratisering.

Sacharov zal worden gekoördineerd door Sociale Raad, onder de auspiciën van de Raad voor Studentenvoorzieningen en het Centrum voor Wooncultuur. Sacharov is niet opgericht als een nieuw beleidsorgaan: het is de bedoeling dat er adviezen worden gegeven, maar geen beslissingen worden genomen. Sacharov kan ook enkel spreken voor de studenten op een residentie, en niet voor alle studenten. De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) is echter wel representatief, en daarom is het Loko dat de vertegenwoordiging doet, en niet Sacharov. Niet enkel de residenties van de KU Leuven en Studentenvoorzieningen worden uitgenodigd, maar onder het motto dat we van elkaar kunnen leren, worden ook de private residenties uitgenodigd die meegaan in de opvattingen over wooncultuur en participatie.

Het principe van Sacharov is dat van een getrapte democratie. Iedere gang verkiest een gangvertegenwoordiger, die zich bezighoudt met gangactiviteiten en problemen. Gangvertegenwoordigers vullen dus de rol van de gangverantwoordelijke of de keukenverantwoordelijke of wat de titel ook moge zijn. Gangvertegenwoordigers zorgen dat ze weten wat er leeft bij de studenten van hun gang en brengen deze grieven naar de residentieraad, waar de resident samen met de gangvertegenwoordigers zaken bespreekt die de gehele residentie aangaan. De residentieraad is ook de spreekbuis van de residentie naar de universiteit. Deze residentieraad duidt uit de gangvertegenwoordigers een residentie-

vertegenwoordiger aan, die de studenten van zijn of haar residentie dan zal vertegenwoordigen op Sacharov.

Sacharov krijgt hierdoor een tweeledige taak. Enerzijds vormt het een geschikt instrument om bepaalde zaken mee aan te pakken, problemen die zich boven het residentieel nivo afspelen, maar waarvoor het nuttig en zelfs nodig is dat de bewoners gehoord worden. Anderzijds moet Sacharov een bijdrage leveren aan de Leuvense wooncultuur door te streven naar een grotere democratisering, niet enkel bij de probleemdetectie, maar ook binnen elke residentie. De residenten, presidenten, subregenten, huisbewaarders, broeder-direk-

teurs en ook de majordomussen zullen worden verplicht om alle belangrijke zaken te bespreken met de studenten, omdat het juist democratisch verkozen studenten zijn die de vertegenwoordiging op zich nemen. Toegegeven, op veel residenties is er geen echt probleem, en is de resident meer dan bereid tot overleg en inspraak. Toch zijn er nog een aantal pijnpunten waar de studententem wordt geneseerd, en bewoners op een erg paternalistische manier worden behandeld. Het is voor deze residenties van belang dat de studenten eisen dat zij een democratisch verkozen iemand mogen afvaardigen naar Sacharov, en dat bewoners worden beschouwd als volwaardige partners in het werken aan een betere wooncultuur.

Rob Tilmans

De eerste vergadering van Sacharov vindt plaats op dinsdag 15 december om 19u in de 's Meiersstraat 5.

Opnieuw geen prijsverhogingen in Alma

Begroting valt in de smaak

Ieze periode van het jaar wordt op de raad van bestuur (RVB) van Alma traditioneel de begroting gestemd. In het verleden was die dikwijls aanleiding tot verhitte vergaderingen waar vooral het dilemma tussen het al dan niet invoeren van prijsverhogingen centraal stond.

Een prijsverhoging kan immers niet enkel voor een verhoging van de kosten voor de student zorgen, maar leidt ook tot een daling van de verkoop van de Alma-maaltijden, wat het gewenste effect — meer inkomsten — teniet doet. Verder zou daardoor het marktaandeel van Alma in het totaal aantal verkochte maaltijden in Leuven dalen, waardoor zij een deel van haar prijsbepalende macht zou verliezen.

De studentenfractie, bestaande uit afgevaardigden van Sociale Raad (Sora), heeft om deze redenen steeds tegen elke vorm van prijsverhoging geleefd. Helaas moest zij door haar minderheidspositie op de RVB in het verleden vaak het onderspit delven.

De laatste twee jaar is de directie er echter in geslaagd om een sluitende begroting zonder prijsverhogingen of zelfs indexeringen uit te werken, wat dus in feite neerkomt op een prijsverlaging in verhouding tot de gestegen index. Was er vorig jaar nog discussie of de niet-gesubsidieerde activiteiten geïndexeerd zouden worden, dit jaar was de consensus rond de voorgestelde begroting zo groot dat — voor het eerst in de 45-jarige geschiedenis van Alma — zelfs een begrotingsronde overbodig bleek.

Toch betekent dat niet dat Alma voor de komende jaren op rozen zit. Er is immers het grote probleem van de krimpende markt: steeds meer studenten vervangen hun enige warme maaltijd blijkbaar al eens

door een broodmaaltijd, terwijl het vroeger niet ongewoon was dat men soms twee warme maaltijden op een dag verorberde. Bovendien blijken studenten steeds meer zelf op kot te koken.

Hierbij is recent nog het fenomeen van de dalende studenten aantallen opgedoken, wat een dubbel negatief effect heeft: enerzijds leidt dit uiteraard tot lagere inkomsten uit maaltijdverkoop, en anderzijds kan die tendens er op termijn toe leiden dat er minder subsidies zullen toegekend worden.

Om aan deze veranderingen het hoofd te kunnen bieden zonder de prijzen tot een ondemokratische hoogte te laten stijgen, is men al enkele jaren geleden op zoek gegaan naar alternatieve financieringsbronnen. Die heeft Alma dan gevonden door het verzilveren van haar kennis in sectoren die weinig of niets met studentenmaaltijden te maken hebben. Dit gaat van onderzoeksopdrachten voor overheidsinstanties tot leveringen en cateringdiensten. Deze activiteiten zijn zo succesvol dat, als de maaltijdleveringen aan hogescholen meegerekend worden, zij stilaan de helft van de inkomsten voor subsidies gaan uitmaken. Wat op zich ook weer niet optimaal is: de niet-gesubsidieerde activiteiten van Alma worden dan wel leefbaar gehouden, maar verworden tot een soort nevenactiviteit van een goeddraaiend voedingsbedrijf.

Deze dreigende wanverhouding zou kunnen vermeden worden als Alma haar basisactiviteiten zou kunnen uitoefenen tot buiten de muren van de KU Leuven en de betaalde maaltijden kon aanbieden in bijvoorbeeld de Leuvense hogescholen. Dat kan echter niet zolang de subsidiëring van de hogeschoolstudent, die ontoereikender is dan die van de universiteitstudent, niet wordt opgetrokken.

Toch mag Alma de nakende viering van haar 45-jarig bestaan optimistisch tegemoet kijken, want er blijken toch nog steeds mogelijkheden en ideeën om binnen de maaltijdverkoop zelf nieuwe initiatieven te nemen en deze aldus nog enigzins op peil te houden. Zo is sinds vorig academiejaar Sedes, het Alma-restaurant in de Vlamingenstraat, geopend tot tien uur 's avonds en zullen rond deze tijd de bouwwerken van de kafetaria op de campus in Heverlee beginnen. Als alles goed loopt, zal die vanaf volgend academiejaar de middagpiek van Alma gedeeltelijk kunnen opvangen.

Jorn Peeters

GAV kiest voor een 'waardenvormend' vak en keuzevrijheid

De grote discussie op de Gemeenschappelijke Algemene Vergadering (GAV) afgelopen vrijdag ging over het plichtvak Vraagstukken uit de Godsdienstwetenschappen. Op een GAV zitten de kringvertegenwoordigers van de Kringraad en de Sociale Raad — twee van de zes geledingen van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko). De GAV's dienen om onderwerpen waarvoor beide raden bevoegd zijn, te bespreken. De discussie over het vak 'Vraagstukken uit de Godsdienstwetenschappen' werd al aangekondigd in de studentenspeech. Die vertrok van de vaststelling dat de samenleving en dus ook haar onderwijslandschap grondig veranderd is: de ontzuijing neemt hand over hand toe. Werd in vroeger tijden het onderwijsdebat in hoofdzaak bepaald door ideologische discussies, dan staat nu de kwaliteit van het onderwijs centraal. In de praktijk bleek al snel dat levensbeschouwing de discussie over kwaliteit nogal eens in de weg staat. Loko evenwel stelt ondubbelzinnig dat "op elk vlak kwaliteit moet primeren." Een gevolg van die stellingname is dan "ook onvermijdelijk een diepgaande reflectie over het licentieplichtvak 'Vraagstukken uit de Godsdienstwetenschappen'." Het is die reflectie die afgelopen vrijdag werd ingezet. Tijdens een anderhalf uur durend debat kwamen een aantal aandachtspunten telkens terug. De vraag bijvoorbeeld of een waardenvormend vak gekoppeld dient te worden aan godsdienst. Of de vraag naar één algemeen vak met als argument ondermeer dat de konfrontatie met iets totaal anders iemand aan het denken kan zetten over zijn waarden. Als iemand zelf mag kiezen, zou hij dat vak kiezen dat hem in zijn waarden bevestigt. De argumenten en tegenargumenten meanderden voort. De patstelling werd doorbroken door over twee vragen te stemmen. De eerste stemming leverde op dat de Leuvense studenten kiezen voor een 'waardenvormend vak'. De tweede leidde tot het standpunt dat in dat vak de keuzevrijheid moet ingebouwd zijn. Een licentieplichtvak dat waardenvormend is, maar waarbinnen verschillende opties aanwezig zijn, lijkt een samenvatting van het studentensstandpunt. De fundamenten van de discussie zijn daarmee alvast gelegd, het komt er nu op aan die in volgende vergaderingen verder uit te diepen.

(bd)

In Memoriam De Shrink

De GAV begon met een minuut stilte. Tijdens die minuut gingen de gedachten aller kringvertegenwoordigers naar wijlen de Shrink. De fakbar van de studenten psychologie kon al een hele tijd de financiële last niet meer dragen. Toen de Shrink een aantal jaren geleden moest plaats maken voor Alma I, verhuisden ze naar de Parijsstraat. Omdat ze niet meer in een universitair gebouw zaten, dienden ze nu te werken als een gewoon kafee — veel huur en btw betalen met andere woorden. Bovendien lag de fakbar te ver van de fakulteit, en daalde het bezoekersaantal. Na een jarenlange strijd gaf de fakbar afgelopen vrijdagmiddag de geest.

(bd)

Jan Dumon over de rol van de universiteit in het vluchtelingendebat

“Dit is een sociaal feit waarmee we moeten omgaan op lange termijn”

I e wetenschappelijke wereld moet het migratievraagstuk tot een belangrijk onderwerp van studie maken en op een kritische, afstandelijke manier in beeld brengen. Daar ligt volgens Jan Dumon, voorzitter van de Universitaire Parochie, de voornaamste opgave van de universiteit in het vluchtelingendebat. Haar ondersteuning van symbolische acties, zoals het kerkasiel (aan andere instellingen), zou eerder weinig aarde aan de dijk brengen. Kerkasiel is in de eerste plaats een actie door een individuele kerkgemeenschap en niet van een universiteit, aldus de pastor.

Jan Dumon: «Eerst en vooral heb je de fundamentele kwestie wat wij als nationale gemeenschap doen met migratie in het algemeen, wat wij doen met de toegang tot ons grondgebied. Dat heeft dan niet alleen te maken met asielzoekers, maar ook met toeristen, studenten, mensen die naar hier willen komen voor kortere of langere tijd, met daarin specifiek de vraag van de vluchtelingen. Dat is een eerste fundamentele vraag waar de universiteit natuurlijk veel mee te maken heeft, want het gaat om een zeer belangrijke, sociaal-ekonomisch-kulturele kwestie.

Ten tweede is er de vraag van de opvang van vluchtelingen in een periode als deze. De vluchtelingenstroom is zo groot en de gewone opvangkanalen worden zodanig overspoeld dat je andere uitwegen moet zoeken. Als de minister een oproep doet aan allerlei instellingen om daar iets voor te doen, dan is het voor mij evident dat ook een universiteit die over een belangrijke huisvestingsdienst beschikt, zich aanspreekbaar moet opstellen om te zien of ze daarop kan ingaan. Dat is het tweede geval. Ten derde moeten we gaan kijken naar het geheel van acties die mensen kunnen ondernemen in een noodsituatie wanneer iemand, ondanks alle pogingen, geen uitweg meer ziet. Daarbinnen is kerkasiel niet het enige initiatief. Ik zou dat behandelen in de rij van alle initiatieven die iets kunnen betekenen voor uitgeprocedeerden: privee, groepsgelukkig of binnen een kerkgemeenschap.

Dienstbetoon

En dan zeg ik dat kerkasiel de eigen manier is waarop een kerkgemeenschap zo'n symbolische actie houdt. En dan is het evident dat de universiteit, de studentengemeenschap en wie dan ook commentaar kan geven op wat die kerkgemeenschap doet. Maar dat belet niet dat dit soort actie eerst en vooral een actie is van een bepaalde kerkgemeenschap. Net zoals wanneer ik persoonlijk beslis om een asielzoeker die het land wordt uitgezet, op te nemen. Ook al gaat eventueel heel België protesteren en actie voeren voor die man, het blijft mijn zaak en niet de zaak van iedereen die erin geïnteresseerd is. Dat is wat ik toen heb

willen zeggen en waarom ik het niet korrekt vond dat iedereen maar zat te orakelen over "we moeten kerkasiel organiseren". Maar wie is die "we"? Eerst en vooral, kerkasiel organiseer je wanneer er een specifieke vraag is. Ten tweede, organiseer je dat allereerst met de betrokkenen. Uiteraard ben je dan blij als dat een brede weerklank vindt.»

directeur van de Koning Boudewijnstichting op mijn vraag of er geen grondige studie kon gedaan worden over het omgaan met die vluchtelingenproblematiek. Ik ben zo ook te weten gekomen dat de regering hen reeds gevraagd had om een onderzoek te doen. Je zou je ook kunnen voorstellen dat de regering dat aan de universiteit vraagt. Het is tipisch dat, wanneer er een

(foto Jona)

Veto: U denkt dus dat de rol van de universiteit toch van enig belang is?

Dumon: «Ja, dat heb ik de vorige keer ook al gezegd. Ik heb niet gezegd dat de universiteit daar totaal geen zaken mee heeft. De universiteit heeft allereerst een belangrijke taak in het eerste punt: het asielprobleem is voor haar een maatschappelijk belangrijke vraag, niet op het vlak van dienstbetoon maar op het vlak van academische activiteit, met name onderzoek. Gisteren heb ik een positief antwoord ontvangen van de

studie moet gemaakt worden over een milieukwestie, een gezondheidskwestie of een of ander ekonomisch of technisch probleem, men dat aan de universiteit zal vragen. Voor onderzoeken als deze is het tipisch dat de regering naar de Koning Boudewijnstichting stapt, omdat de universiteit zich daar nauwelijks in vastgebeten heeft. Ik ken hier eigenlijk maar één prof die in deze problematiek geïnteresseerd is en dat is Albert Martens. Het is evident dat de universiteit zich met zo'n problematiek

bezig zou moeten houden. Maar dat stadium is nog niet ver gevorderd; er moet nog veel gebeuren.»

Veto: En ziet u een manier hoe dat konkreet kan gebeuren?

Dumon: «Op het academische nivo is het eerst en vooral een vraag binnen de faculteit Sociale en Politieke wetenschappen of de studie van deze problematiek voldoende aandacht krijgt. Natuurlijk, hoe stuur je dat? Een belangrijk segment van het onderzoek dat aan de universiteit wordt gehouden, wordt in feite bepaald door de vraag die vanuit de industrie komt, en dus de financiering die meteen op tafel ligt. Met dit soort dingen verdien je natuurlijk geen prof geld. Hoewel, als het een overheidsopdracht is, is dat alweer niet zo slecht. In hoeverre dit gepland wordt, is mij ook niet duidelijk, ik heb soms de indruk dat het nogal overgelaten wordt aan de interesses van de individuele profen. Het heeft ook te maken met de opvatting die men heeft over wat grondig universitair onderzoek is. Als het om sociale problemen gaat, dan vindt men niet dat het de taak is van de universiteit om aan politiek te doen of direkte praktische voorstellen te gaan uitwerken. Dan heet het dat de universiteit zoals de uil van Minerva moet uitvliegen wanneer de dingen al gebeurd zijn, met wat kritische afstand. Dat is allemaal waar. Ik denk dat er hier in het dossier van de vluchtelingen wel wat ruimte is voor een denkcentrum dat een grotere afstand behoudt dan de politiek, maar de afstand moet slaan op de onmiddellijke beïnvloeding en niet op de betrokkenheid bij het thema.

Bouwvergunning

Wat mij treft in heel de zaak is dat men eigenlijk nog altijd discussieert over de vluchtelingen en migratie in het algemeen in termen van "ben je daarvoor, of ben je daartegen". Maar we hebben er niet voor of tegen te zijn, dit is een sociaal feit en we hebben daarmee om te gaan op lange termijn. Wanneer mensen vinden dat de eerste taak van de universiteit wetenschap is, dan is mijn antwoord daarop dat dit juist een zeer belangrijk wetenschappelijk domein is, als we tenminste vinden dat wetenschap zich met de werkelijkheid bezighoudt.»

Veto: Wat vindt u van de eisen voor legalisering, zoals de vijf jaar dat men in België moet verblijven, of de drie jaar dat men in een asielprocedure moet betrokken zijn?

Dumon: «Ik vind eerst en vooral dat je er niet van mag uitgaan dat regulariseren één mogelijkheid is, en niet-regulariseren een andere. Neen, niet-regulariseren is voor mij geen mogelijkheid. Je moet er volgens mij van uitgaan dat je met het probleem blijft zitten als je niet regulariseert. Ze gaan gelukkig niet ten onder aan de sociale ellende en ze worden ook niet in de meeste gevallen uit het land gezet. Het is een beetje zoals de afbraak van de villa in Meise zonder bouwvergunning. Een overheid die het huis heeft laten zetten en het daar tien jaar heeft laten staan, kan zich niet aan die verantwoordelijkheid onttrekken. Wanneer men de regeling die men bepleit voor illegale mensen, zou doortrekken tot die illegale huisjes, dan zou men ook voor hen de verantwoordelijkheid moeten opnemen, en hen niet zomaar met de grond gelijk maken.»

Deborah Bické
Katrien Darras
Jan Lensen

iMac

iMac 32/4GB/CD/Modem met de 11 standaard software waaronder ClarisWorks.

IN VOORRAAD
iMac revisie B
mét MacOS 8.5
mét 6 MB VRAM
mét een ATI Rage
PRO 3D videokaart

61.990
51.231 BEF, zonder BTW

alléén bij EASYWARE • Speciale Kerstactie

+ GRATIS! 7 SCHITTERENDE GAMES
Gratis 7 schitterende GAMES bij aankoop van een iMac :
Nascar Racing, Lords of the Realm, Pinball 3D, Holy Jack, Trophy Bass en Caesar II.

+ CADEAU! CADEAUCHEQUE VAN 5000,-
en daar bovenop krijgt iedereen die in december '98 of januari '99 een iMac koopt een cadeaucheque voor producten ter waarde van 5.000 bef (incl. BTW). Actie tot 31/1/99.

Deze cadeaucheque kan niet worden gecombineerd met eventuele andere promoties van Apple Computer.

AppleCentre EasyWare • Vaartkom 47, 3000 Leuven
Tel 016/23 10 20 • Fax 016/29 41 24 • E-mail info@easyware.be

Leren leven met de paradoxen van het bestaan

Iet kerkelijk wetboek biedt geen solide basis voor iemand die asiel zoekt in een kerk. Eigenlijk is hij afhankelijk van de goodwill van de pastoor. Rik Torfs, professor aan de faculteit Kerkelijk recht, geeft uitleg over de juridische basis van het kerkelijk asiel, de regularisering van vreemdelingen, en de lange weg die een individuele prof moet afleggen voor hij zijn stem kan laten horen.

Rik Torfs: «Juridisch gezien is kerkelijk iets helemaal anders dan ambassade-asiel. Ambassades worden beschouwd als territorium van het land waar ze voor staan. Dat is een volksrechtelijk statuut. De vertegenwoordigers van een land zijn niet beïnvloedbaar door de wetten van het regime van het land waarin zij zich bevinden. Kerkelijk is iets helemaal anders. De kerk is meer een echte vrijplaats, ze biedt een immuniteit omwille van religieuze redenen binnen een bepaalde maatschappij.

Kerkelijk stamt uit de Middeleeuwen en was toen veel gebruikelijker dan nu. Men was in de kerk veilig voor geweldplegingen van buitenaf. De burgerlijke overheid mocht daar niet binnendringen, en daardoor bevonden zich daar natuurlijk ook misdadigers of moordenaars. In de Karolingische tijd heeft men dat een beetje ingeperkt. En in de 16de eeuw bleef van die wetgeving niet zoveel meer over. De eerste keer dat kerkelijk asielrecht opnieuw ter sprake kwam, was in het kerkelijk wetboek van 1917, maar zelfs toen werd het zeer beknopt behandeld. Het was meer een herinnering aan het verleden dan een concreet gegeven op dat moment. Er stond enkel in dat mensen die hun toevlucht zochten in een kerkgebouw er niet konden worden uitgejaagd zonder toestemming van de bisschoppen of de rektor van die kerk. Maar de beperkte reikwijdte van die wet uitte zich alleen al in het feit dat er geen straffen bestonden voor burgerlijke figuren die asielzoekers uit de kerken wilden verwijderen. Voorheen werden ze zwaar gestraft, bijvoorbeeld met een ex-kommunikatie. De afkalking van de wetten is trouwens nog steeds aanwezig in het kerkelijk wetboek van 1983.»

Baas

Veto: Heeft de kerkfabriek dan alle inspraak in de beslissingen, zelfs als het geen kerkelijk betreft?

Torfs: «Nee, dat is een misvatting. Je hebt twee duidelijk verschillende takken: de burgerrechtelijke en de kerkrechtelijke. Je kunt bijvoorbeeld burgerrechtelijk eigenaar zijn van een kerk, zoals de gemeente of de kerkfabriek. De kerkrechtelijke bevoegdheid echter wordt uitgeoefend door de pastoor, al is hij geen eigenaar van die kerk. In een parochie is de pastoor dus de baas, hij vertegenwoordigt de juridische aangelegenheden. Dat geldt voor een gewone parochie, maar ook voor meer uitzonderlijke situaties zoals de universitaire parochie.»

Veto: Heeft de kerkfabriek dan eigenlijk geen stem in de beslissingen van de pastoor?

Torfs: «Nee. De kerkfabriek is er enkel voor de materiële ondersteuning, zij hebben geen stem in het beleid van die parochie. Wat ik wel begrijp is dat UP-voorzitter Jan Dumon zegt dat er overleg nodig is tussen hem en de kerkfabriek, omdat het niet meer van deze tijd is dat men als een diktator optreedt. We zitten nu eenmaal in een overlegcultuur, en ik kan me voorstellen dat er bij de oprichting van de UP overleg is geweest met de universiteit, en dat men nu verderwerkt op die manier. Maar hij is de baas over de UP. Ik zou het ook jammer vinden als de academische overheid — hetzij verdoken hetzij openlijk — druk zou uitoefenen op de UP. De autonomie van de Kerk moet gevrijwaard blijven.

De UP beslist zelf of zij al dan niet meedoet aan kerkelijk. Niettegenstaande mag de academische overheid natuurlijk haar eigen opinie behouden.»

Veto: Maar vindt u dan niet dat als de Kerk haar deuren openzet en kerkelijk verleent dat zij hiermee in de dialoog provoocert?

Torfs: «Ja natuurlijk, maar waarom zou dat niet kunnen? Het is een manier om het debat in gang te zetten.»

Paradox

Veto: Wat vindt u van de wetten op de regularisering van vreemdelingen in België? Vindt u die niet te strak?

Torfs: «Het verschijnsel van de asielproblematiek is een moeilijk geval. Zelfs met betrekking tot het geven van een signaal moet je toch met een aantal punten rekening houden. Ten eerste, welke verwachtingen creëert men bij de asielzoekers?

“Een van de sjarmes van de universiteit is toch dat lichte vormen van intellectuele waanzin nog mogelijk kunnen zijn”

Men moet daarin heel concreet zijn, opdat bepaalde initiatieven niet doodbloeden, want dat zou heel nefast zijn voor de mensen in kwestie. Maar daarnaast moet men ook met de paradoxen van het bestaan leren leven. Generieus zijn is wel mooi, maar het is op zich onvolgende. Het is makkelijk en sympatisch om open grenzen te verdedigen, maar als je dat volledig zou toestaan zou dat een gevaar betekenen voor de democratie. Dat zou bijvoorbeeld

(foto Johan Wynants)

kunnen leiden tot meer stemmen voor het Vlaams Blok. De keuze voor het hart staat of valt dan ook met de keuze voor de democratie. In die zin kan zo iets als kerkelijk toch niet alle problemen oplossen.»

Veto: Het is zo dat sommigen zich gaan inspannen om de regularisering op een wettelijke manier te verkrijgen, terwijl anderen het in de schoot geworpen krijgen, na vijf jaar in België verbleven te zijn. Is zo iets dan wel een redelijke maatregel?

Torfs: «Wel, zo'n situaties heb je ook in het burgerlijk recht, waar door verjaring mensen onrecht dingen verkrijgen. Dat geldt ook voor de regularisering na een termijn van vijf jaar. Sommigen krijgen na vijf jaar automatisch hun regularisering, terwijl anderen daar zelf aan werken, met soms grote financiële kosten voor de betrokkenen. Die gratieverlening is er niet omwille van menslievendheid, maar omwille van de

onzekerheid, de schemerzone op lange termijn die de mensen die ervoor werken, moeten doormaken. Die eenmalige gratieverlening tot regularisering is misschien op het eerste gezicht wat onrechtvaardig, maar heeft dus wel zijn nut omdat de mensen zekerder worden dat hun aanvraag tot regularisering aanvaard zal worden. Het is een kwestie van afwegen. Maar waar ik het mee eens ben, is dat het morele gelijk niet altijd aan één kant staat. Een onmenselijk asielbeleid kan niet, maar ook een al te generieus beleid brengt problemen met zich mee.»

Veto: Vond u het standpunt van de Ufsia niet wat ongenueanceerd voor een universiteit, namelijk het feit dat ze zo direct het initiatief tot stellingname naar voren brachten?

Torfs: «Ik weet niet of ze zo ongenueanceerd waren. Ze hebben niet hardop gepleit voor open grenzen. Er waren daar — in tegenstelling tot hier — hulpbehoevende mensen, die concreet op de deur klopten. Daar moest effectief iets gebeuren. Hier heeft dat probleem zich minder concreet gesteld.»

Een hele weg

«Wat mij toch opvalt over de rol van deze universiteit in het algemeen, is dat we in een situatie terechtgekomen zijn waar de universiteit wat saai geworden is kwa standpunten en engagement. We hebben een enorme techniciteit, bijvoorbeeld veel contacten met de industrie, om de kas te spijzen, maar er bestaan op sociaal en maatschappelijk vlak nog te weinig algemeen universitaire standpunten. De meeste professoren gaan vrij individueel te werk, en op zich is daar niets slechts aan, maar daardoor blijft zo'n algemeen standpunt wel achterwege. Ik hoop dat we ooit weer teruggroeien naar een systeem waarin de rektor niet alleen de technische manager is, maar ook een inspirerende figuur, waardoor de universiteit opnieuw een rol kan

(foto Johan Wynants)

gebeurd is, is de aktualiteit al gewijzigd en is het standpunt misschien al niet meer aktueel. Daardoor komen er ook weinig publieke standpunten van die top. Ik zou het goed vinden mocht de universiteit opnieuw zo'n standpunten innemen. Bovendien is de communicatie hier niet optimaal. Iedereen zit zowat in zijn eigen vakgebied opgesloten. Het zijn juist gesprekken over de grenzen van faculteiten heen die zouden kunnen bijdragen tot de glans van onze universiteit, denk ik. Eén van de sjarmes van de universiteit is toch dat lichte en net acceptabele vormen van intellectuele waanzin nog mogelijk kunnen zijn.»

Veto: Is er geen stem opgegaan in de faculteit van Kerkelijk Recht om toch een algemeen standpunt in te nemen?

Torfs: «Wij hebben besloten geen algemeen fakultair standpunt in te nemen. Als er vragen komen uit de media kunnen wij daar wel op antwoorden, maar het is onnodig om iedere week een onverloemde mening te uiten, want na een tijdje luistert men dan toch niet meer. Die vluchtelingenproblematiek is heel complex, en wij beschikken op dat vlak niet over een grote dossierkennis. De hele besluitvorming, zowel binnen studentenkringen als binnen faculteiten verloopt heel log. Het zou bijvoorbeeld beter zijn als een iemand beslissingen treft, en zich dan achteraf opent voor kritiek en verantwoording. Dat kan ook democratisch zijn.»

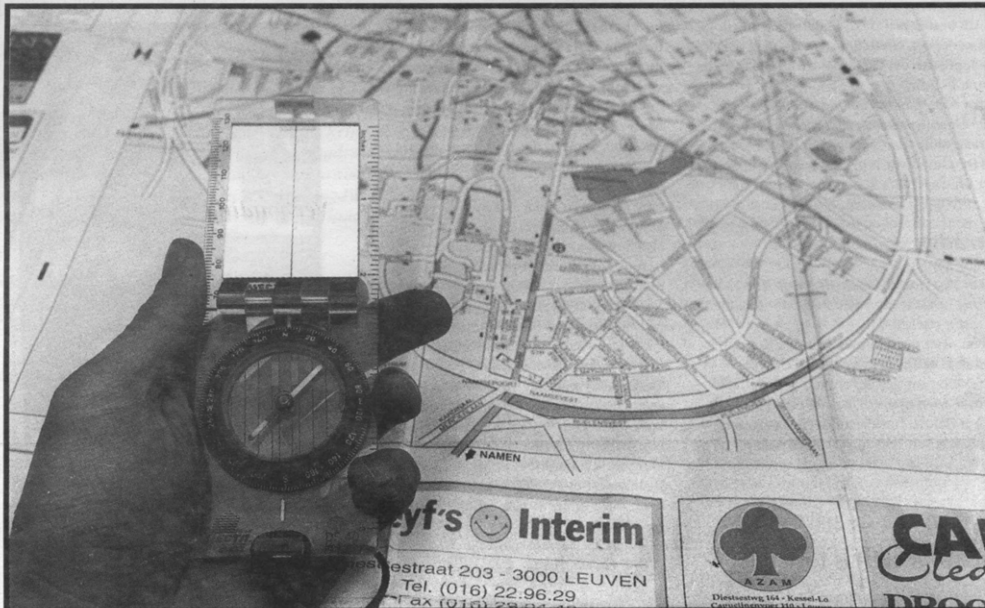
Nürnberg

Veto: Volgens de Nürnberg-principes is elke instelling of elk individu in zekere zin verplicht om mensen die in mensonwaardige toestanden leven te helpen. Is het uitblijven van een reactie van de universiteit niet symptomatisch voor het in de vergeetheid belanden van deze beginselen?

Torfs: «Het gevaar is hier natuurlijk minder direct als in de periode van de nazi's. Het gaat hier niet om mensen die elke dag gekonfronteerd worden met het feit dat ze vermoord kunnen worden. Maar ook dat is eigenlijk een te gemakkelijk antwoord. Je moet het ruimer zien. Natuurlijk moet de universiteit voor de mens in nood opkomen, maar men moet ook goed beseffen dat er niet één concreet juist antwoord bestaat, dat dan ook goed zou liggen in de media, en politiek gezien korrekt is. Het heeft meer te maken met een basishouding dan dat men elke keer concreet gaat optreden als er rechten geschonden worden. Dat ontbreken van zo'n basisstructuur is een groot probleem voor onze universiteit. Ze kan daar gelukkig niet gerechtelijk voor op het matje geroepen worden, maar het kan natuurlijk wel leiden tot maatschappelijk prestigeverlies, als zij wegblijven uit een debat. Want zij zijn, misschien meer dan wie dan ook nodig.»

Katrien Darras
Jan Lenssen

En de kiezer, hij kleurde voort

Stippel al maar uw strategie uit. Als het zover komt dat studenten mogen stemmen, kun je je maar meteen zelf verkiesbaar stellen, of niet? Het stadhuis als nieuwe fuiszaal?

Wat beïnvloedt het stemgedrag van de Vlamingen? Het boek 'De (on)redelijke kiezer' geeft hierop een antwoord aan de hand van enkele onderzoeken naar gedragingen, houdingen en motivaties bij Vlaamse kiezers. Alvorens te pronostikerken op welke partijlijsten de student zijn bolletje zwart kleurt, is het interessant aan de hand van dit boek het algemeen stemgedrag even te bekijken.

In vergelijking met het buitenland, bijvoorbeeld Italië of Groot-Brittannië, is het politieke landschap in Vlaanderen vrij stabiel. De drie zuiptpartijen CVP, VLD en SP zijn na de verkiezingen van 1995 nog steeds goed voor achtenzestig procent van de geldig uitgebrachte stemmen. Om deze merkwaardige stabiliteit te verklaren, dient men terug te grijpen naar de oorspronkelijk structurende elementen van de politiek in dit land: religie en sociaal-ekonomische positie. De verzuiling die hiervan het gevolg is, structureert zichtbaar nog steeds in zekere mate het stemgedrag. Daarnaast maakten nieuwe sociaal-ekonomische, kulturele en politieke omstandigheden ruimte voor nieuwe politieke formaties gestuurd door nieuwe generaties kiezers. Een zekere mate van democratisering van het hoger onderwijs maakte dat ook het al dan niet bezitten van een diploma meer en meer invloed op het stemgedrag ging uitoefenen.

In het boek 'De (on)redelijke kiezer' onderkennen Marc Swyngedouw en Roeland Beerten (KU Leuven) de invloed van een aantal 'sociaal-demografische kenmerken' en 'attitudes' op het stemgedrag in Vlaanderen.

Wanneer leeftijd wordt gehanteerd als criterium om het stemgedrag na te gaan, moeten de politologen vaststellen dat er in de jongste leeftijdsgroep, tot 39 jaar, een relatief sterke voorkeur voor Agalev en het Vlaams Blok aanwezig is. De oudere kiezers, meer dan zestig jaar, verdelen zich min of meer gelijkmatig over de CVP, de SP, het Vlaams Blok, de VU en de blanco/ongeldig-optie. Agalev haalt nog amper een stem in deze leeftijdscategorie, en de VLD is er licht ondervertegenwoordigd. Uit hun resultaten konkluderden de professoren dat leeftijd een relatief sterke faktor is bij het verklaren van het stemgedrag. Belangrijke vraag hierbij is dan of het hier om generatiegebonden of om leeftijdsgebonden voorkeuren gaat. Zo

zou het best kunnen dat bijvoorbeeld een partij als Agalev, naarmate ze ouder wordt, haar kiezerskorps meeslept en zo een partij wordt als de CVP, die gekenmerkt wordt door een relatief oud kiezerspubliek. Andere mogelijkheid is dan dat Agalev het imago van jonge partij blijft behouden, en zo steeds weer opnieuw de jongere kiezers kan blijven aantrekken.

Een tweede criterium waaraan stemgedrag wordt gemeten, is het onderwijsniveau. Kiezers met een laag onderwijsniveau, zo stellen Swyngedouw en Beerten, hebben een meer dan gemiddelde kans om terecht te komen bij SP en de Blanco/Ongeldig-optie. Zij zijn ondervertegenwoordigd bij de VU en de VLD. Kiezers met een diploma tot en met hoger technisch onderwijs hebben een vrij gemiddeld profiel, met uitzondering van een oververtegenwoordiging bij het Vlaams Blok, dat slechts een lichte oververtegenwoordiging kent bij de laaggeschoolden. De hoger opgeleide kiezers tenslotte zijn meer terug te vinden bij CVP, VLD en VU. SP en Vlaams Blok zijn hier telkens ondervertegenwoordigd ten opzichte van het gemiddelde. Het genoten onderwijs hangt uiteraard nauw samen met politieke belangstelling, kennis en onderlegdheid. Als gevolg van de kiesplicht is er een opvallend groot aantal kiezers die niet of nauwelijks bij het politieke gebeuren betrokken zijn, maar toch een geldige stem uitbrengen. De reële politieke inhoud van die stem kan niet anders dan veel beperkter zijn dan bij de politiek onderlegde kiezers.

Toch blijkt die laatste groep kiezers evenveel van partij te veranderen als de andere groepen. Voor de partijvoorkeur maakt de politieke onderlegdheid dus weinig of geen verschil uit. Blijkbaar zijn bepaalde politieke prioriteiten, namelijk de werkloosheid en de pensioenen, dezelfde voor beide groepen kiezers. Toch zijn hun politieke bekommernissen niet altijd gelijklopend. Burgers zonder hogere opleiding hebben relatief veel belangstelling voor de thema's belastingen, veiligheid en migranten. De thema's corruptie, het begrotingstekort en sociale zekerheid houden vooral de meer onderlegde kiezers bezig.

Fatsoen

De levensbeschouwelijke breuklijn is lange tijd één van de sterke invloeden geweest op de Belgische politiek in het algemeen, en op het stemgedrag in het bijzonder. Hoewel de invloed van deze breuklijn

aan belang inboet — het aantal uitgesproken aanhangers van de katholieken en vrijzinnigen neemt immers sterk af — blijft ze het stemgedrag sterk bepalen. De twee opvallendste effecten zijn nog steeds waar te nemen bij de oudere partijen CVP en SP, waarbij de CVP een groot deel van de 'kerkse' kiezers aantrekt. De overige partijen hebben een minder uitgesproken profiel wanneer het aankomt op de kerkelijke betrokkenheid, hoewel er hier en daar toch enkele uitschieters zijn. De VU trekt bijvoorbeeld haast geen vrijzinnigen of kiezers zonder levensopvatting aan.

Een laatste kiesdeterminerende faktor vormt het 'politiek wantrouwen'. In de bijdrage wordt duidelijk gemaakt dat mensen met een laag gevoel van politiek wantrouwen meer dan gemiddeld stemmen voor Agalev, CVP en SP. Bij het Vlaams Blok en de VLD zijn zij significant ondervertegenwoordigd. Omgekeerd wordt vastgesteld dat kiezers die extreem wantrouwig staan

tegenover de politiek meer dan gemiddeld stemmen voor het Vlaams Blok en de stem-optie Blanco/Ongeldig. Nochtans heeft de houding tegenover bijvoorbeeld 'politiek fatsoen' geen sterke invloed op het stemgedrag. Het effect van het sterk of zwak afkeuren van het stellen van onfatsoenlijke politieke daden door ministers heeft eigenlijk slechts voor één partij gevolgen. Met name voor de SP heeft het zwak afkeuren van wandaden zelfs een positief gevolg: bij diegene die iets meer door de vingers zien, neemt de kans op een SP-stem toe. Daarbij wordt duidelijk gemaakt dat sommige factoren, zoals het her en der opduiken van politieke schandalen, niet altijd in staat zijn om de bovenhand te halen op de klassieke sociaal-demografische en sociaal-psychologische kenmerken. Bij dit alles waarschuwen beide onderzoekers er evenwel voor dat, wanneer een bepaald onderwerp prominent in de maatschappelijke discussie aanwezig is, dit thema wel degelijk zijn invloed kan laten gelden op het stemgedrag. Een voorbeeld hiervan is het migranten-thema, dat er in 1991 in slaagde om de kaarten hevig door mekaar te schudden.

Migranten

In het onderzoek naar de politieke opvattingen kwam ook het onderzoek van professoren Jaak Billiet en Geert Loosveldt (KU Leuven) naar de houding tegenover migranten en het stemgedrag aan bod. De variatie in de houding tegenover vreemdelingen in de betekenis van zich bedreigd voelen op gebied van onder meer tewerkstelling, sociale zekerheid en cultuur, werd verklaard door de genoten opleiding en door gevoelens van machteloosheid met betrekking tot politiek. Hoe lager men geschoold is en hoe onmachtiger men zich voelt tegenover de politiek, des te groter de kans dat men zich afzet tegen migranten. Men voelt zich meer bedreigd door migranten naarmate men ouder en financieel onzekerder is, en naarmate men minder betrokken is bij sociale of kulturele verenigingen. Uit de vergelijking tussen de verkiezingen van 1989-1991 en 1995 blijkt dat de richting van de houding tegenover migranten, ondanks alle maatregelen, bijzonder stabiel blijft. Dit heeft tot gevolg dat het thema van de migranten gevoelig blijft en dat weinig nodig is om het opnieuw op de politieke agenda te plaatsen.

Bart De Schrijver

'De (on)redelijke kiezer, een onderzoek naar de politieke opvattingen van Vlamingen' door Marc Swyngedouw en Roeland Beerten, is uitgegeven bij Acco.

Het Bert Anciaux-syndroom

Sociologieprofessor Jaak Billiet van het Interuniversitair Steunpunt Politieke-Opiniononderzoek neemt een voorzichtige houding aan wanneer hem gevraagd wordt naar het stemgedrag van de studenten: "Politieke onderlegdheid hangt nauw samen met politieke kennis en betrokkenheid bij politiek door bijvoorbeeld lidmaatschap van politieke of kulturele verenigingen, en dit is bij studenten natuurlijk groter dan bij de doorsnee Vlaming. Maar ik kan mij best voorstellen dat bepaalde studenten uit bepaalde studierichtingen minder interesse hebben in politiek dan anderen. Studenten zijn trouwens ook jongeren, die veranderen vlug van partij en zijn dus meer vlottende kiezers dan de gemiddelde onderlegde kiezer. Bovendien zijn er opvallende verschillen in politieke opvattingen tussen de studenten van de verschillende faculteiten. Politieke keuzes maken heeft dus niet alleen met onderlegdheid te maken, maar ook met de prioriteiten die men stelt bij het kiezen van een richting. Als men eerder een studie kiest uit materiële motieven en carrière-drang, dan zijn conservatieve partijen zoals CVP en VLD populair. Studeert men meer omwille van interesse in de mededemens, dan gaan de stemmen vooral in de richting van SP, VU, ID21 en Agalev." De socioloog stelt ook dat het feit dat men 'jongere' is, kan overwegen op het feit dat men 'student' is. Billiet voegt er wel onmiddellijk aan toe dat er absoluut te weinig stof is om zware uitspraken over studentenstemgedrag te doen. De weinige statistische gegevens die er bestaan rond kiesgedrag van studenten, laten toch toe om enkele tendenzen te ontwaren. Rekening houden met een reële statistische foutenmarge is evenwel aangeraden, aldus nog Billiet.

Wanneer hij de verkiezingsuitslagen van 1991 en 1995 vergelijkt aan de hand van de 'variabelen' werkloze jongeren, studenten en jongeren met werk, komt hij tot enkele noemenswaardige vaststellingen. Vooreerst maken in 1995 veertig procent van de werkloze jongeren het Vlaams Blok-bolletje zwart. Dat is twintig procent meer dan in 1991. Ongeveer negen procent van de studenten stemt in 1995 op deze partij, tegenover ééntwintig procent van de jongeren die al werken. Een tweede vaststelling is dat achtenwintig procent van de studenten in 1991 voor de VLD kozen. Deze evolutie zette zich echter niet verder: in 1995 waren de rollen reeds omgedraaid en stemde tweëntwintig procent voor de CVP. Tenslotte stelde Billiet vast dat de tranen van Bert Anciaux de studenten in 1995 vast en zeker hebben bewogen om VU te stemmen. Van vijf procent in 1991 zag de VU zijn fans onder de studenten oplopen tot dertien procent.

(bds)

Professor Paul Van Orshoven over gemeentelijk studentenstemrecht

Lusten en lasten

In Leuvense studenten ondergaan de beslissingen van het stadsbestuur gezien zij geen inspraak hebben. Hier is dus sprake van een democratisch deficit, stelt Paul Van Orshoven, professor Publiek Recht aan de KU Leuven. Nu het voorstel van Rik Daems (VLD) aktuële vormen begint aan te nemen, kan men zich afvragen wat de gevolgen zijn op juridisch vlak.

Veto: Jong-VLD stelt in zijn betoog dat er een diskriminatie is van Leuvense studenten tegenover Europese studenten, aangezien de eerstgenoemde geen stemrecht hebben in Leuven.

Paul Van Orshoven: «Deze vergelijking is niet korrekt. Europeanen mogen hier stemmen omdat het centrum van hun belangen in Leuven ligt. Zij behoren tot de lokale gemeenschap, ook al hebben ze niet de nationaliteit van deze gemeenschap. Dit gaat niet op voor de Belgische studenten. Meestal gaan de studenten in het weekend naar huis en behoren zij nog wel tot de lokale gemeenschap daar.

«Gezien van de verkeerde vergelijking die er wordt gemaakt bij het aankaarten van het probleem, kan ik er inkomen dat studenten stemrecht krijgen in de stad waar zij studeren. Zij worden door de stad bestuurd. Op dit ogenblik ondergaan zij dit omdat ze geen stemrecht hebben in Leuven. Er is hier dus sprake van een democratisch deficit. In Leuven is er een vrij grote tijdelijke bevolking die hier geen echte ingezetene is, maar die hier wel een groot stuk van haar belangen ziet behartigen in een gemeentebestuur waar ze niets aan te zeggen heeft.»

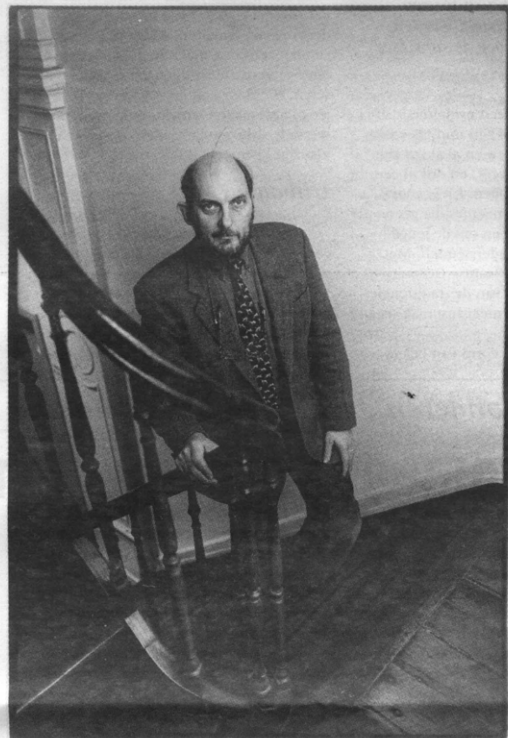
Afschrikking

Veto: Welk criterium zou moeten bepalen dat een student stemrecht krijgt?

Van Orshoven: «Een objectief criterium om te mogen bijdragen tot de politieke besluitvorming zou kunnen zijn dat de student hier op kot zit. Er zijn namelijk twee soorten studenten: degenen die naar de school komen en daarna terug naar huis gaan. Daarnaast heb je de koststudenten die hier een eigen leefgemeenschap hebben

opgebouwd. Het sociaal-kulturele leven wordt vooral door de student zelf en de kommersie georganiseerd. Van Leuven zelf moet je niet veel verwachten kwa tegeemoetkomingen.»

«In dit opzicht is er dus wel iets te zeggen voor het voorstel over stemrecht voor studenten. Anderzijds vraag ik me af of dit

Virenque stopt met trappen

(foto Ivan Put)

voorstel wel nodig is. Men kan de student geen stemrecht geven én in zijn woonplaats én de plaats waar hij studeert. Hij zal dus moeten kiezen. Wanneer een student zich meer verbonden voelt met Leuven, kan hij zich hier laten inschrijven en dan heeft hij zowieso stemrecht. Waarom moet dit in

regels gevat worden als dit alles bepaald wordt door een persoonlijke keuze? Deze keuze kan vertaald worden in een inschrijving in de bevolkingsregisters. Ik kan begrijpen dat er studenten zijn die in Leuven stemrecht willen, maar dan moeten ze zich hier inschrijven. Met alles erop en eraan, de lusten en de lasten. De meeste studenten

willen in Leuven niet ingeschreven zijn voor zover daar lasten aan verbonden zijn.»

Veto: Is het niet zo dat men in Leuven weigerachtig reageert wanneer studenten vragen om gedomicilieerd te worden?

Van Orshoven: «Ze zullen daar inderdaad niet entoesiast op reageren, maar ze mogen niet weigeren. Je moet natuurlijk wel voldoen aan de criteria. Het voorname is dat je hier je hoofdverblijfplaats moet hebben. Leuven heeft wel een eigen invulling van deze criteria om studenten af te schrikken, omdat het haar niet goed uitkomt om studenten in te schrijven in een bevolkingsregister. Studenten zijn inwoners die nauwelijks belastingen betalen. Zij brengen de stad dus niets op, tenzij een kamerbelasting. Maar dit heeft niets te maken met een inschrijving in de bevolkingsregisters. Anderzijds is het zo dat als een student tekort komt, hij direct naar het OCMW stap. Als je voldoet aan de voorwaarden, is de ge-

meente echter verplicht om je in te schrijven.»

Veto: Moet de grondwet gewijzigd worden om dit stemrecht erdoor te krijgen?

Van Orshoven: «Nee, in de grondwet staat enkel dat je Belg moet zijn en meerderjarig. Over de plaats van domiciliëring wordt in de grondwet niets vermeld. Om stemrecht voor studenten in de stad waar ze studeren door te voeren, moet enkel de gemeentelijke kieswetgeving aangepast worden. De grondwet moet enkel gewijzigd worden indien het zou gaan om dubbel stemrecht, dit wil zeggen stemrecht in de stad waar men studeert en stemrecht in de plaats waar men gedomicilieerd is.»

Verhouding

Veto: Bij het innemen van hun standpunt vermelden de CVP-jongeren dat het hier gaat om een onuitvoerbaar voorstel met veel praktische bezwaren. Is dit effectief zo?

Van Orshoven: «Om dit voorstel erdoor te krijgen, moet men overtuigd worden van de verdiensten ervan. Dit is meer een politieke dan een juridische kwestie. Om stemrecht te krijgen, moet je dus niet zozeer de kieswetgeving te veranderen. Je kan namelijk ook stemrecht verkrijgen in Leuven door je in te schrijven in de bevolkingsregisters. Als Leuven zich daartegen verzet, moet je dit verzet breken of men moet dan een tussenoplossing zoeken. Als er binnen het parlement voldoende belangstelling bestaat, zie ik niet direct een probleem om dit voorstel erdoor te krijgen.»

Veto: Vallen de studenten, die zich laten registreren om in Leuven te kiezen, onder de lokale belastingen?

Van Orshoven: «Een registratie als dusdanig is geen criterium om belastingen te betalen, tenzij men hier een belasting aan vastkoppelt. De enige belasting die je in Leuven moet betalen, is de personenbelasting. Dit is enkel wanneer je gedomicilieerd bent en de meeste studenten vallen daar dus buiten.»

Veto: Kan het studentenstemrecht een invloed uitoefenen op de beleidsagenda van Leuven?

Van Orshoven: «Bij de verkiezingsuitslag is het op sommige lijsten op een paar honderd stemmen aangekomen. De meerderheid van de CVP en de SP is niet zo groot, met vijfhonderd kiezers meer kan je een groot verschil maken. De politici in Leuven weten zeer goed dat dit stemrecht een verschuiving van de politieke verhoudingen in de stad kan teweegbrengen.»

Ann Van De Moortel
Bart De Schrijver

Voorstel van jong-VLD inzake gemeentelijk studentenstemrecht

Opheffing diskriminatie tussen Belgische en Euro-student

In het licht van de gemeenteraadsverkiezingen van 2000 kunnen onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie meestemmen. Dat betekent dat een Europees student in Leuven kan deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Een Belgisch koststudent daarentegen heeft geen stemrecht in Leuven. Om deze 'diskriminatie' tegen te gaan, legde jong-VLD een voorstel op tafel. VLD-volksvertegenwoordiger Rik Daems trad hen bij en diende een amendement in dat het studentenstemrecht invoert.

Het Verdrag van Maastricht (1992) bepaalt dat alle EU-onderdanen in ons land kunnen kiezen en verkozen worden bij de verkiezingen voor het Europees Parlement en de gemeenteraadsverkiezingen. Daardoor ontstaat, volgens jong-VLD, een onderscheid tussen bijvoorbeeld Erasmusstudenten en gewone kotstudenten in Leuven. De Europese student krijgt stemrecht maar is

voor een beperkte periode in de studentenstad aanwezig, terwijl de Leuvense kotstudent geen stemrecht krijgt hoewel hij/zij er verscheidene jaren vertoef.

Een tweede aanleiding voor het voorstel is er één van financiële aard. Studenten betalen een jaarlijkse kamerbelasting, een retributie voor huisvuilophaling en zij of hun ouders betalen onrechtstreeks mee aan de personenbelasting. Daartegenover staat een povere inspraak van studenten in het beleid van de stad.

De stad Leuven ontvangt naast geïnde belastingen ook dotaties van het Vlaams Gewest uit het Gemeentefonds. Het aantal gedomicilieerde inwoners vormt één van de criteria voor de hoeveelheid middelen die naar de stad toestroomt. Het fonds geeft daarbij maar een lichte weging aan de faktor 'aantal studenten', wat tot gevolg heeft dat de stad minder geld krijgt toegestopt. «Als het studentenaantal volledig zou doorgeteld worden, zou dit een bedrag van 120 miljoen opleveren dat geïnvesteerd kan worden in studentenaangelegenheden,» aldus volksvertegenwoordiger Daems.

Het grote probleem ligt echter bij de domiciliëring, dat een basisvoorwaarde is om deel te nemen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Volgens VLD-kamerlid Rik Daems is domiciliëring voor een student nochtans geen evidentie: «Een Leuvense student kan zich niet laten domiciliëren in de studentenstad zonder een aantal voordelen te verliezen, zoals kindergeld bij zijn thuis, een studiebeurs enzovoort. Vaak wordt de domiciliëring geweigerd, omdat de student dan bij eventuele problemen bij het OCMW zou terechtkomen.» Dat biedt een mogelijke verklaring voor het feit dat weinig studenten in Leuven gedomicilieerd zijn, wat resulteert in een kleinere dotatie van het Gemeentefonds.

Keuze

Het voorstel heeft betrekking op kotstudenten die op de plaats verblijven waar het onderwijs wordt gevolgd. Dit betekent dat de student die het wenst, zich kan laten registreren in het studentenregister als kiezer in Leuven. Door de registratie in Leuven

vervalt de stemplicht in de oorspronkelijke gemeente.

Jong-VLD ondersteunt haar voorstel met een aantal argumenten. Vooreerst zijn de partijjongeren van mening dat bij rechten ook plichten horen. Ze zijn ervan overtuigd dat «door het geven van stemrecht aan de student, er een grote motivatie tot verantwoordelijkheidszin zal groeien.» Daarnaast zal er door het studentenstemrecht «een politiek draagvlak ontstaan om de dotatie van het Gemeentefonds aan de stad Leuven behoorlijk aan te passen.»

Het amendement, dat ingediend werd in oktober van dit jaar, wordt deze week in de Kamer besproken in de plenaire vergadering. Het gaat om een wetsontwerp tot wijziging van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, van de gemeentewet en van de gemeentekieswet, en tot uitvoering van de richtlijn van de Raad van de Europese Unie nr. 9418 DEG van 19 december 1994.

De toekomst stemt VLD-volksvertegenwoordiger Daems positief: «Gegeven de omstandigheden maakt het voorstel in de praktijk een kleine kans, maar anders maakt het als wetsvoorstel wel een kans om door diverse mensen te worden onderkend. Het feit dat de gemeenteraadsverkiezingen pas plaatsgripen in oktober 2000 biedt de geesten voldoende rijpingsstijd opdat het gemeentelijk studentenstemrecht doorgang zou kunnen vinden.»

Stijn Bovy

Jongeren en studenten op zoek naar inspraak

La jeunesse règne mais ne gouverne pas

Inds de Vlaamse Gemeenschap vijf jaar geleden een dekreet over het gemeentelijk jeugdwerk goedkeurde, is iedere Vlaamse gemeente verplicht een jeugdadviesraad op poten te zetten. Een van de belangrijkste taken van die adviesraden is het opstellen van criteria voor de verdeling van subsidies over de verschillende jeugdorganisaties in de gemeente, een taak die vroeger op nationaal vlak geregeld werd. Konkreet krijgt elke gemeente een bedrag aan subsidies die de jongeren dan via de jeugdraad zelf moeten zien te verdelen. Om te vermijden dat een beperkte groep organisaties deze som naar zich toe zou trekken moet er wel een gemeentelijk jeugdwerkbeleidsplan opgesteld worden, dat goedgekeurd moet worden door de Vlaamse Gemeenschap voor de subsidies toegekend worden.

Buiten deze opdracht speelt de jeugdraad een eerder praktische rol in het gemeentelijk jeugdwerk: dat de verenigingen regelmatig samenkomen in een algemene vergadering leidt tot beter overleg en samenwerking. De jeugdraad kan ook door de gemeenteraad gevraagd worden om een advies uit te brengen over kwesties die de jongeren aanbelangen. Maar de jeugdraad kan op haar beurt de gemeentelijke overheid op bepaalde punten wijzen die zij zelf belangrijk acht. De kracht van het jeugd-beleid hangt dus af van de sterkte van de

jeugdraad, die op zich geen evidentie is. De leden van een jeugdraad zijn immers vaak jongeren die nog studeren en al actief zijn in een vorm van jeugdwerk, en dus al een druk bezette agenda hebben. Dit is vooral het geval in kleinere gemeentes die geen personeel in dienst hebben om de jeugdraad administratief te ondersteunen. Met deze beleidsvorm is de Vlaamse Gemeenschap de verzuimingen van de traditionele jeugdwerkvormen voor meer inspraak tegenmoet getreden.

Deze gemeentelijke vorm van beleid

richt zich echter vooral op de traditionele jeugdwerkvormen zoals scouts en Chiro, en daardoor werkt het dekreet ook beklammend ten opzichte van die jongeren die geen lid zijn van een organisatie of zich op een alternatieve wijze verenigen. Het feit dat Leuven erin slaagt om binnen haar centrum niet één jeugdhuis te tellen is op dat vlak tekenend. De perikelen en de ondergang van jeugdhuis Clockwork tonen aan dat zelfs een stad moeilijkheden heeft om een vernieuwend jeugd-beleid te organiseren. Hierdoor kan de niet-georganiseerde jeugd vaak alleen terecht binnen het commerciële sirkwiv, dat zelden de ontplooiing van zijn cliënteel als doel heeft.

Uitbouw

Een ander probleem dat niet opgevangen wordt door het dekreet is dat steeds meer jongeren voor hun studies op een andere plaats verblijven dan hun officiële woonplaats. Voor deze jongeren zijn de inspraakkanalen die het dekreet installeert, niet bereikbaar. Zeker in gemeentes met

een hoge concentratie aan studenten blijft zo een groot deel van de jongere inwoners in de kou staan. In Leuven is de studentenkoepeel Loko (Leuvense Overkoepelende KringOrganisatie) wel welkom in de jeugdraad met een vertegenwoordiger, maar aangezien de jeugdraad vooral interne problemen van Leuvense jeugdverenigingen bespreekt zijn daar vrij weinig raakpunten.

De stad Leuven heeft wel een stads-overleg met de studentenvertegenwoordiging, dat ongeveer tweemaandelijks samenkomt. Hierin kunnen stad en studenten hun wederzijdse aandachtspunten en problemen bespreken. Het stads-overleg bindt de stad echter in geen enkele mate. Tevens kunnen door de weinige samenkomsten van het overleg plots opduikende problemen niet rechtstreeks besproken worden, en zal elke partij onafhankelijk haar standpunten innemen. Dit alles heeft voor gevolg dat de studenten nog steeds geen erkenning hebben op bestuurlijk vlak, en alleen kunnen hopen dat de stad rekening houdt met hun opwerpingen. Een verdere uitbouw van de overlegorganen tussen stad en studenten zou op die manier een eerste stap kunnen zijn in het ondervangen van de opduikende vraag naar een vorm van studentenstemrecht in Leuven.

Yves Dejaeghere

Standpunt CVP-Jongeren en VU-Jongeren over studentenstemrecht

Studenten zijn niet zomaar inwoners van Leuven

Oewel CVP- als Volksunie-Jongeren verkiezen meer studenteninspraak boven studentenstemrecht. Zij stellen zich de vraag of het meestal kortstondige verblijf van de studenten in hun studentenstad een volledig studentenstemrecht kan rechtvaardigen. Naast een soepelere politiek van de stad Leuven om studenten in te schrijven in de bevolkingsregisters pleiten zij voor een permanent en gestructureerd overleg tussen de stad en de studenten.

De CVP-Jongeren trekken hard van leer tegen Rik Daems. Zijn voorstel zou volgens hen ingegeven zijn vanuit electoraal opportunisme: Daems, als 'politiek vluchteling uit Aarschot', zou zich in Leuven van een zijte willen verzekeren. Het voorstel wordt voor-

al als demagogisch ervaren omdat Daems zelf zou weten dat het onuitvoerbaar is. Als alternatief stellen zij in de eerste plaats terug voor aan de studenten om zich in te schrijven in het bevolkingsregister van hun studentenstad, mits er garanties worden voorzien die verhinderen dat sommigen van deze gelegenheid gebruik maken om onterecht beroep te doen op de OCMW-gelden. Op die manier kunnen de studenten die zich willen engageren in de plaatselijke politiek, dat ook doen. Op dit moment voert de stad namelijk een strenge politiek: een student die zich wil laten inschrijven in de Leuvense bevolkingsregisters moet bewijzen dat hij volledig onafhankelijk is van zijn ouders. Dit kan hij enkel aantonen door het bewijs te leveren dat hij werkt, gehuwd is of "in omnin" leeft met zijn ouders.

Voorts denken de CVP-Jongeren meer

inspraak te realiseren door de oprichting van een studentenraad, die door een dekreet zou kunnen worden ingesteld. Hierbij stellen zij voor om aan de studenten een ruimere adviesbevoegdheid te geven dan enkel die met betrekking tot het jeugdwerkbeleid, zoals het dekreet van negen juni 1993 nu voorschrijft. Op die manier zouden studenten een eigen kanaal hebben om het stadsbeleid te beïnvloeden, zonder geïsoleerd te zijn van het plaatselijke jeugdwerkbeleid.

De Volksunie-Jongeren zitten groten-deels op de zelfde lijn als hun collega's van de CVP. Zij beschouwen de studenten ten eerste niet als volwaardige inwoner van Leuven, maar het is volgens hen wel een

feit dat de studenten voor een groot stuk verantwoordelijk zijn voor de welvaart in deze stad. Maar het zogenaamde *studenten-koze Leuven*, dat zich voornamelijk rond de universiteitsgebouwen binnen de kleine ring afspeelt, valt voor hen niet samen met de eigenlijke stad Leuven. Bovendien hekelen de VU-Jongeren de 'dromen' van de VLD-Jongeren om een 'student-schepen-studentenaangelegenheden' in te richten. Een gemeentebestuur wordt immers voor zes jaar verkozen, terwijl het gros van de studentenbevolking slechts vier jaar in Leuven verblijft.

Bart De Schrijver

SEDES : LAAT AVOND RESTAURANT !

Een voortreffelijke manier om je dag sfeervol af te sluiten
Gezelligheid troef!

VAN MAANDAG TOT DONDERDAG OPEN TOT 22 UUR

Doen, doen doen

Ondernemingen concentreren zich in toenemende mate op de activiteiten die zij het best beheersen en besteden de andere uit aan bedrijven die daar dan hun hoofdtactiviteit van maken. Die zogenaamde out-sourcing wordt gezien als een instrument tot flexibilisering van de ondernemingsactiviteit. Bovendien haalt het de kosten sterk naar beneden. Maar uitbesteding heeft ook een schaduwzijde: vaak wordt deze nieuwe vorm van arbeidsverdeling aangewend om lonen te verminderen, arbeidsvoorzieningen af te bouwen en vakorganisaties dwars te zitten. Ook over de noodzaak en de voordelen van uitbesteding in onze huidige economie hebben velen hun twijfels.

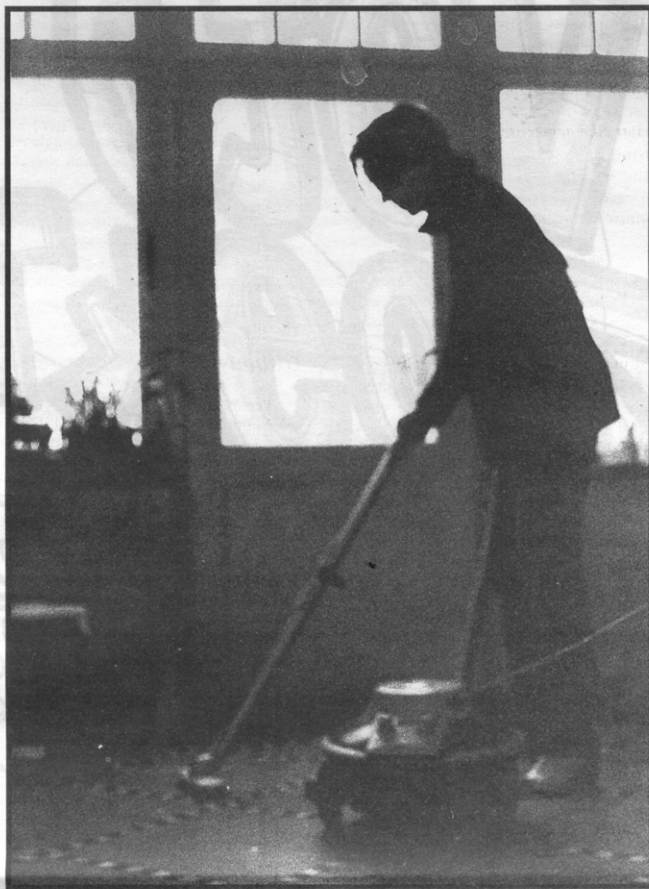
Schoonmaak, technisch onderhoud en bewaking zijn traditioneel de activiteiten die het gemakkelijkst voor outsourcing in aanmerking komen. Maar steeds meer bedrijven besteden ook de software-activiteiten uit, het juridisch advies of zelfs het loonbeheer. De stijgende trend in het uitbesteden van software houdt verband met de snelle ontwikkelingen op dat gebied, en de reden om het juridisch advies of het loonbeheer uit te besteden heeft dan weer te maken met de complexiteit en de toenemende instabiliteit van de juridische en wettelijke omgeving. Activiteiten die een strategisch of vertrouwelijk karakter hebben, worden het minst uitbesteed. Uiteindelijk wordt een kosten-batenanalyse gemaakt die een onderneming doet beslissen om bepaalde taken zelf te doen, of andere zaken door een andere firma te laten uitvoeren.

Engel

Er bestaat weinig twijfel dat een beheersing van de arbeidskosten een drijvende kracht is achter de toenemende interesse voor outsourcing. Outsourcing kan dan als reddende engel de mogelijkheid bieden om een einde te stellen aan de toenemende vaste kosten. De activiteit van de onderneming aan wie men uitbesteedt, is immers beperkt tot bepaalde specifieke verrichtingen en loopt voor een beperkte tijd. Bovendien kan het contract met die firma gemakkelijk verbroken worden. In het hedendaagse industriële en commerciële klimaat zijn organisatorische aanpassingen een alledaags iets. Zelfs heel grote ondernemingen moeten hun organisatie op betrekkelijk korte tijd kunnen aanpassen om gelijke tred te houden met de concurrentie. Omwille van sociale bescherming van hun eigen werknemers en de invloed van de vakbonden, heeft een onderneming het vaak moeilijk om eigen productie-afdelingen of diensten snel genoeg te doen reageren op veranderingen. Uitbesteding is dan ook de ideale manier om de flexibiliteit op te voeren.

In bepaalde bedrijfsektoren is het soms moeilijk om personeel te vinden. Specialisten bijvoorbeeld op het vlak van informaticaprogrammatie, telecommunicatie, software-ontwikkeling en dergelijke zijn echter niet alleen moeilijk te vinden maar ook moeilijk te houden. Om de bedrijfsleiding te verlossen van taken zoals aanwerving, ontslag en opleiding van personeel zal men soms een overeenkomst afsluiten met een outsourcing-leverancier. Bedrijven stellen bovendien vast dat het geleverde personeel schijnbaar meer gespecialiseerd en gemotiveerd is.

Wat als een spreekje klinkt voor werkgemers, kan in sommige gevallen echter ook ten koste gaan van arbeidsomstandigheden, gewaarborgd loon, werkzekerheid en syndicale bescherming van de werknemers die met uitbesteding te maken krijgen. Vooreerst kan uitbesteding misbruikt worden om te ontsnappen aan de sociale wetge-

(foto archief)

ving. Kollektieve arbeidsovereenkomsten, die in grotere sectoren de werknemers beschermen tegen slechte arbeidsomstandigheden, zijn in het geval van kleine uitbestedingsfirma's niet van toepassing op het uitbestede personeel. Kostenbesparing is meestal veruit de belangrijkste motivatie voor een bedrijf om taken uit te besteden. Wat bijvoorbeeld vaak gebeurt is dat de plaatsen die vrijkomen wanneer oudere werknemers het bedrijf verlaten, niet meer worden ingevuld, maar uitbesteed aan gespecialiseerde firma's. Risiko is dat bedrijven een soort 'holle dozen' kunnen worden, en dat het aantal werkplaatsen dat zij aanbieden pijlsnel daalt.

Informatica

Misschien wel het bekendste voorbeeld uit de *outsourcingpraktijk* is dat van de schoonmaakbedrijfjes. Vooreerst werven vele van deze bedrijven vooral personen aan die het wiesowo moeilijk te verduren hebben in deze maatschappij: werkloze vrouwen, laaggeschoolden en in sommige bekende gevallen zelfs uitgeprocedeerde vluchtelingen. Zo stelde het ABVV-Antwerpen vast dat een schoonmaakbedrijf dat zijn diensten aanbod aan hotels, zijn werknemers vergoedde per kamer die ze konden poetsen op een dag. Bovendien werden zondagen noch weekendwerk extra betaald, het verbod op nachtarbeid voor vrouwen werd meestal met de voeten getreden en werden sommige illegaal in het land verblijvende werknemers bedreigd door hun werkgever om een deel van hun loon terug af te geven, in ruil voor 'werkbehoud'.

Een ander bekend voorbeeld, weliswaar op een totaal ander niveau, is dat van het informaticapersoneel dat in opdracht van een bedrijf elders zijn diensten aanbiedt. Van de kommotie rond de illegale werknemers in Antwerpse hotels is hier

geen sprake: informatici behoren vandaag tot de betere verdiemers. Hun mogelijkheden om elders een job te vinden zijn zeer groot en de arbeidsomstandigheden waarin zij werken zijn — op enkele uitzonderingen na — vrij goed. Toch is ook hier voorzichtigheid op haar plaats: in het geval van een plotselinge omslag van de huidige gunstige conjunctuur kunnen contracten snel beëindigd worden, en lonen gaan dalen.

Trompet

De uitbestedende bedrijven blazen overigens zelf ook niet altijd op de lof-trompet: uitbesteding draagt duidelijk enkele economische risico's met zich mee. Zo moeten bedrijven vaak vaststellen dat de kosten van uitbesteding vaak hoger blijken dan gepland. Een bekend voorbeeld hiervan zijn de bewakingsfirma's. Een bewa-

kingspecialist zoals Securitas kon enkele jaren geleden nog relatief goedkope transporten van geld en waardepapieren verrichten. Door de recente overvallen zijn de veiligheidsmaatregelen echter plotseling peperduur geworden, en worden de transportkosten pijlsnel de hoogte ingedreven. Die gang van zaken doet sommige bedrijven in de praktijk overwegen om terug eigen veiligheidspersoneel in te zetten.

Een ander economisch nadeel is het verlies van controle over de uitbestede activiteiten. De leiding en de praktische beslissingen komen immers enkel van de uitbestedingsfirma. De onderneming heeft — wegens gebrek aan kennis van zaken — bovendien soms vrij weinig mogelijkheden om na te gaan of datgene wat in het contract overeengekomen is, daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Outsourcing kan op die manier ook aanleiding geven tot een verminderde controle op de toekomst van de onderneming. Wanneer een bedrijf bijvoorbeeld bepaalde technische processen uitbesteedt, zal het immers minder op de hoogte zijn van de technologische vooruitgang. Het kan dus moeilijker worden om te controleren of die firma al dan niet voldoende vernieuwing aanbrengt. Dat hangt uiteraard samen met het feit dat wanneer een onderneming personeel overdraagt, dat een verlies van *know-how* tot gevolg heeft. Resultaat is dat uitbesteding vaak onomkeerbaar wordt: een bedrijf dat op termijn niet langer de vereiste kennis van zaken heeft, kan niet zomaar beslissen om bepaalde complexe taken opnieuw zelf te gaan uitvoeren.

Grote ondernemingen binden vaak kleine ondernemingen aan zich door uitbesteding. Professor Jan Bundervoet, arbeidsocioloog aan de KU Leuven: «Die binding door uitbesteding is geen binding van gelijkwaardige partners op de markt. Geleidelijk aan worden die kleine ondernemingen voor hun hoofdbestellingen volledig afhankelijk van de grote. Die afhankelijkheidsverhouding is te merken aan de manier waarop men de 'just in time'-regel oplegt. Bijvoorbeeld: bedrijven willen dat vrachtwagens van leveranciers met juist genoeg grondstoffen of materialen het bedrijfsterrein opkomen, opdat men niet met vertragen zou zitten, ook al is maar een derde van een vrachtwagen gevuld. Op zijn beurt zal die kleine leverancier druk uitoefenen op zijn personeel om nog goedkoper te werken.» De arbeidsocioloog vreest verder dat het uitbestedingsbeleid van sommige bedrijven er één is op zeer korte termijn: vaak vraagt men zich niet af wat uiteindelijk de maatschappelijke kosten van een dergelijk systeem zijn. Bovendien onderkent Bundervoet in de uitbesteding een onderwaardering van bepaalde arbeidssectoren zoals schoonmaak en bewaking, die eigenlijk het best worden geïntegreerd in de rest van het economisch systeem. Daarbij moest Bundervoet echter toegeven dat tot nog toe weinig onderzoek werd verricht naar het fenomeen uitbesteding in zijn geheel.

Bart De Schrijver

Uitbesteding aan de KU Leuven

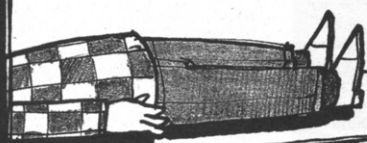
Uitbesteding gebeurt ook aan grote onderwijsinstellingen. Sedert een vijftiental jaar besteedt de KU Leuven een groot aantal van haar diensten uit die vroeger door eigen personeel werden verricht. Een heleboel technische diensten, zoals bijvoorbeeld het onderhoud van de technische installaties in UZ Gasthuisberg, worden uitbesteed. De schoonmaak van de fakulteitsgebouwen is echter wel voor rekening van het personeel van de unif. De *Groendienst* daarentegen bestaat voor vijftien procent uit personeel van andere kleine firma's. De andere vijf procent — eigen personeel — staat louter in voor het onderhoud van het Arenbergpark en vormt een soort van dringende interventiedienst wanneer er bijvoorbeeld bomen omvergewaaid zijn of het onkruid wild om zich heen slaat.

Her en der hoort men toch kritiek op dit systeem. Eén van de motieven van de unif om diensten uit te gaan besteden, is het gebrek aan geschikte arbeidskrachten. Hierbij maakt de KU Leuven echter een sirkelredenering aangezien zij steeds minder eigen personeel aanneemt en uit kostenbesparend oogpunt steeds meer uitbesteedt. Bovendien klaagt het vast personeel van de Groendienst over de kwaliteit van het geleverde werk van de aannemers. De firma's aan wie men uitbesteedt, werken enorm budget-bewust, blijven geen sekonde langer dan nodig en hebben geen oog voor details. Bovendien is het voor het personeel soms moeilijk te aanvaarden dat het werk wordt uitgevoerd door anderen. Op vlak van het wetenschappelijk onderzoek zelf blijkt er vooralsnog geen sprake te zijn van uitbesteding door de Leuvense universiteit.

(bds)

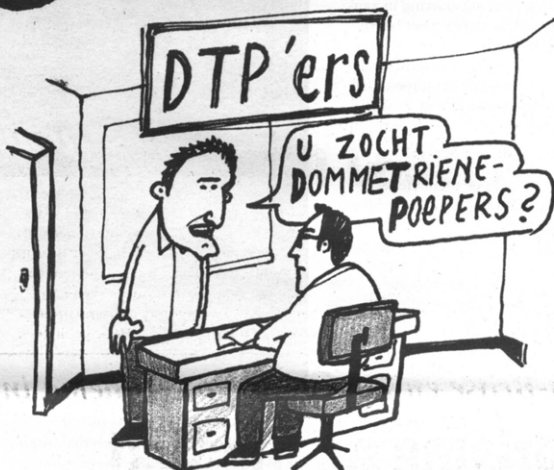
! Voto zoekt! !

LAY-OUTERS,

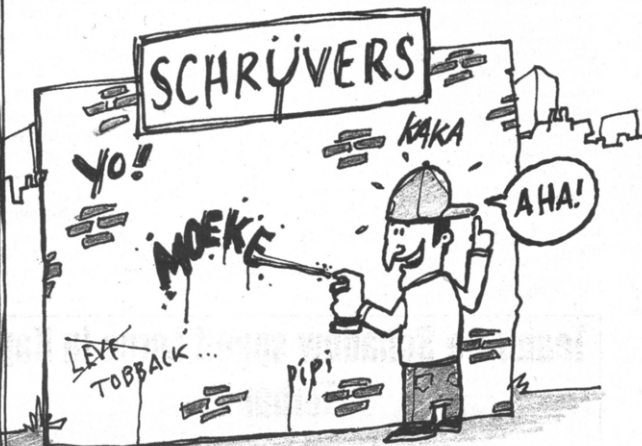
UITLIIGERS DUS

DTP'ers

U ZOCHT
DOMMETRIENE-
POEPERS?

SCHRÛVERS

YO!

KAKA

MOEKE

AHA!

LEFF
TOBACK...

PiPi

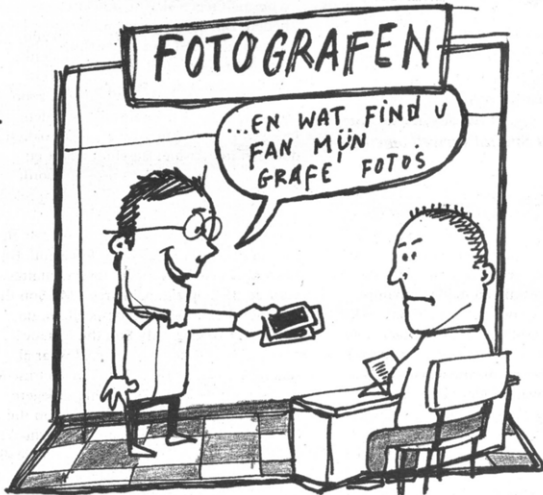
KAKMADAMMEN

HIER...
MÏN CV!

DANK
U

FOTOGRAFEN

...EN WAT FIND U
FAN MÏN
GRAFE' FOTOS

BENT U ÉÉN VAN
HEN ?
EN U MELDT ZICH
NIET AAN ?!
OLA!!

Feb.

Het leven onder de haven terug bovengedaald

Kwaliteit is een toverwoord dat op de Vlaamse televisie zelden resultaat oplevert. Eén keer werd de bal echter wel goed geslagen, en dat was met de serie 'Terug naar Oosterdonk - of het verloren dorp van Pietje de Leugenaar', vorig jaar uitgezonden als voorsmaakje op het aan te komen kwaliteitsnet Canvas. Om één of andere reden ging de door de kritieken nochtans bejubelde reeks aan menig televisiekijker onopgemerkt voorbij. Wie ze alsnog wil bekijken, kan deze week terecht in Stuc, waar de zes uur durende maratonvoorstelling op groot scherm getoond wordt.

Zelden was televisie zo mooi, dat is het minste wat je kan stellen bij het zien van 'Terug naar Oosterdonk'. En mooi moet hier in velerlei opzichten begrepen worden. 'Oosterdonk' — in boek- en senariovorm geschreven door Humo-journalist Guido Van Meir — vertelt aan de hand van een familiegeschiedenis het aandoenlijke verhaal van de noordelijke havenuitbreidingen ten koste van de polderdorpen aan de Antwerpse rechteroever.

Wanneer zijn vader overlijdt, vindt tv-presentator Brecht Bosmans (Rik Van Uffelen), een briefje met de boodschap: "Wilt zo vriendelijk zijn Jos Teugels uit te nodigen op mijn begrafenis". Dat is zowat de aanzet van het hele verhaal. Voor de begrafenismaaltijd keert Brecht terug naar een overgebleven kafee in het dorpje van zijn jeugd, het Oosterdonk dat in de jaren vijftig werd ondergespoten om de haven te vergroten. Oude kennissen worden opgetrommeld. Jos Teugels, van wie elk spoor bijster is, wordt

opgespeurd door één van Brecht's tv-researchers. Terwijl het gezelschap vol spanning de komst van dorpsgenoot Teugels verwacht, worden herinneringen over Brecht's kindertijd opgehaald, en dat door een dia-reportage van meester Moens (Peter Van den Eede), gewezen onderwijzer van het verdwenen dorpschooltje. Het eigenlijke

Wanne. Hij is zowat de mentor van de tien jaar oude Brecht, die diens verhalen maar al te graag gelooft. Pietje is een intrigerende figuur die tevergeefs probeert het dorp wat van zijn wijsheid bij te brengen. De polder moet volgens hem kost wat kost behouden blijven, want in de polder woont het palingwif. Zij heeft de polder geschapen en

verhaal, de teloorgang van de polder en van het dorpje Oosterdonk, wordt afgelijnd door de talrijke flash-backs die aan de dia's vasthangen. Verteld wordt hoe Brecht en zijn familie op zoek moeten naar een ander huis, en een heel nieuw leven moeten beginnen. Hoofdrolspeler van het verhaal is evenwel Pietje de Leugenaar, tovenaer, kluzenaar, filosoof, en in het bezit van de duizend jaar oude stok van Stakke

kan nooit gevangen worden.

Fiktief

De ervaringen van Brecht vertellen een heel persoonlijk verhaal; een mikroverhaal dat geplaatst wordt in een grotere context: het verdwijnen van de polderdorpen. De problemen die hiermee te maken hebben — verdwijnen van natuurgebied ten voordele van de industrie — worden vooral door Pietje zelf voor het voetlicht gesteld. Het kleine verhaal van Brecht en het grote verhaal van Pietje de Leugenaar vallen samen in de geheime ontmoetingen tussen Pietje en Brecht, die overigens wondermooie scènes opleveren. Die zijn dan weer de verdienste van regisseur Frank Van Passel, bekend van Manneken Pis. Van Passel weet in de flash-backs het leven van de jaren '50 autentiek in beeld te brengen. Maar ook het kaderverhaal, dat tenslotte een eenvoudige kafeescène is, oogt schitterend. Van Passel versterkt de sfeer van nostalgie en droefheid om het verdwijnen van het dorp door de kleuren waarin het kafee baadt.

'Terug naar Oosterdonk' is een fiktief verhaal, dat op reële feiten berust. 'Oosterdonk' is zelf de samentrekking van twee verdwenen polderdorpen: Oosterweel en Wilmsdonk. Oosterweel werd in de Tweede Wereldoorlog platgelegd door bommen die in feite voor de haven waren bedoeld. Nadien werd het dorp nooit meer heropgebouwd. Kafee 'Spek en eieren', waar het begrafenismaal plaatsheeft, is een kafee op het grondgebied Oosterweel, achtergebleven tussen een landschap van havendokken en raffinaderijen. Andere delen van de serie werden opgenomen in de nog bestaande dorpen Zandvliet en Berendrecht. Pietje is als literair personage geïnspireerd op een kluzenaar uit Wilmsdonk die Van Meir zich uit zijn jeugd herinnert. Sinds 1979 werd Pietje in vele van zijn schrijfscenen opgevoerd, waardoor het personage stilaan een welbepaalde vorm kreeg, en nu met de serie ook een gezicht, dat van Dirk Roothoofd. Niet alleen hij zet zijn rol voortreffelijk neer. Met een cast als Dora Van der Groen, Antje De Boeck, Günther Lesage en Damiaan de Schrijver kan het niet anders of je maakt beklijvende televisie. Oosterdonk haalt zonder moeite het nivo van een langspeelfilm, één die heel lang bijblijft dan.

Katrien Darras

Maratonvoorstelling van 'Terug naar Oosterdonk' op woensdag 9 december in Stuc om 18.30u.

Bert Balcaen

Voor de Stuc-filmprogrammatie: zie agenda.

Indisch-Britse en Zuid-Koreaanse sinema in het Stuc

Integrisme en konflikt

Filmfans kunnen zich in het nieuwe programma van het Stuc nog meer uitleven dan vroeger. Naast de reeds bestaande filmreeksen mogen we de nieuwkomer New Harvest Special verwelkomen.

Het nieuwe programma van het Stuc voor de maanden december en januari is uit. Op het vlak van film betekent dit zeker en vast goed nieuws. Het kunstencentrum vertoont nu immers nog meer films. Vanwege de eerder lauwe reactie en matige opkomst van het publiek voor de New Harvest-reeks, werd deze opgesplitst. Vanaf nu staat New Harvest voor vrij recente en kwaliteitsvolle films op zondag- en maandagavond. Voor wie het graag wat minder konventioneel wil, is er op dinsdagavond de New Harvest Special.

Verder mogen we ons verwachten aan The Very Unroyal British Family. In deze serie van vier films staat de Britse film centraal, vooral dan de meer "sociale" sinema. U kan hier genieten van de top van Britse filmwereld, met namen als Mike Leigh, Danny Boyle, Ken Loach en Hettie MacDonald. Ondertussen kan u natuurlijk nog steeds naar de Filmfun. December lijkt wel dé maand voor de siniefiel want daarbij komen nog de maratonprojectie van de tv-reeks van Frank Van Passel Terug naar Oosterdonk en het Leuvens filmfestival voor kortfilms, Leuven Kort.

In de vernieuwde New Harvest mag de Brit Udayan Prasad de spits afbijten met My Son the Fanatic. De film vertelt het verhaal van een Pakistaanse taxi-chauffeur, Parvez, die in Groot-Brittannië woont, en goed geïntegreerd is. Zijn zoon is verloofd met de dochter van een politiekommisaris. Het gedrag van zijn zoon wordt met de dag

vreemder tot hij aankondigt dat hij zijn verlovings verbreekt. Aanvankelijk denkt Parvez dat zijn zoon een drugprobleem heeft, maar dan ontdekt hij dat zijn zoon een moslimfundamentalist is geworden. Later wordt ook zijn vrouw aangetrokken door het integrisme. Hij vindt troost en begrip bij een jonge prostituee en wordt verliefd op haar. Uiteraard zorgt deze relatie voor heel wat spanningen.

Prasad zelf is van Indische afkomst en leeft al sinds zijn negende in Engeland. Hij heeft al enkele bekroonde documentaire voor de BBC op zijn palmares. "My Son the Fanatic" is zijn tweede langspeelfilm, na Brothers in Trouble. "My Son the Fanatic" speelt zich in Bradford, een stad waar al sedert de jaren zestig verschillende etnische groepen uit de kolonies van het vroegere Brits Empire samenleven. "My Son the Fanatic" is in de eerste plaats een verhaal over een liefde en een vader-zoonrelatie die tussen de cultuur van het gastland en integrisme heen-en-weer geslingerd wordt.

Hong Sang-Soo mag zijn ding doen in de New Harvest Special met zijn tweede film The Power of Kangwon Province. Sang-Soo is een rijzende ster en werd vorig jaar nog uitgenodigd op het filmfestival van Cannes voor "Un Certain Regard", een niet-kompetitieve selectie voor beloftevol maar weinig bekend talent. Deze Zuid-Koreaan zegt alleen "echte dingen" te willen verfilmen en heeft een fascinatie voor angst, obsessie en vervreemde relaties. Het zijn persoonlijke reflecties van de sineaast over de realiteit, zonder dat hij daarmee de wettelijkheid wil veranderen. Vandaar dat er in zijn werken ook geen spektakulaire acties of opvallende personages voorkomen. In zijn werk staan konflikten tussen mensen centraal.

In "The Power of Kangwon Province"

is het niet anders. Een studente en haar professor hebben net een punt gezet achter hun geheime relatie. Het konflikt wordt in de film weergegeven door hem in twee te delen. De kamera volgt de man en vrouw elk apart nadat de twee uit elkaar zijn gegaan. Vele dialogen zijn onlogisch opgebouwd, ontaarden in ruzies of betekenen gewoonweg niets. Dit alles wijst op de fundamentele onmogelijkheid van begrip en communicatie tussen mensen.

Bert Balcaen

Voor de Stuc-filmprogrammatie: zie agenda.

Teater De Schaduw speelt Lorca in Kapel Terbank

Een eeuw geleden werd de Spaanse dichter-toneelschrijver Federico Garcia Lorca geboren. Veel meer had regisseur Piet Arfeuille niet nodig als aanleiding, al tien jaar loopt hij met dit project rond.

'Dansen met de dood' is de metafoer die Bert Vonck gebruikt om te omschrijven hoe het volent om Lorca te vertalen. Geenszins een toevallig gekozen beeldspraak want ze vat perfect de drievuldigheid van Lorca's thematiek samen: dood, liefde en kunst. Eros en thanatos met andere woorden. 'Het leven is één lange voorbereiding op de dood', is de boeteda van grote pessimisten. In onze poging om ermee om te gaan proberen wij eraan te ontsnappen, de tijd uit te stellen door ze te verliezen in de kunst.

@Body:De titel 'Bloedbruiloft' alleen al vat die thema's samen: het dansen op de bruiloft om de hoogmis van de liefde te vieren mag niet baten. Het eindigt met bloed, de dood. Het hoofdpersonage is eigenlijk de moeder van de bruidegom, die iedereen die haar dierbaar was al was verloren, en nu ook nog haar zoon. Die zoon verheugt zich, is "gepeesd als hitsig zilver" maar de bruid evenwel "bijt haar lippen stuk." Zij heeft een relatie gehad met Leonardo en precies diens familie heeft het bloed aan de vingers van de dood van de broer en de vader van de bruidegom. De bruid loopt weg van de bruiloft, naar Leonardo. De achtervolging wordt ingezet en het komt tot een fatale confrontatie.

Er zit de nodige folklore in het stuk, maar daar is het regisseur Piet Arfeuille niet om te doen. Hij wil de sfeer, de dramatiek en de passie — waarvan Lorca's taal doordrenkt is — laten voelen. Nadat de verhaallijnen zijn uitgezet in het eerste bedrijf, schakelt het stuk dan over naar een heel poëtisch taalgebruik. Op het eind — na de dodelijke klimax — krijgt het stuk zelfs een religieuze, rituele dimensie.

(bd)

Sport zonder Grenzen

Ea een dramatische 24-urenloop en een marathon met iets te variabele afstanden kon Sportraad best een opsteker gebruiken. Die kreeg het woensdag dan ook met het vlekkeloze verloop van Sport zonder Grenzen.

Naast de serieuze sportevenementen (maraton, LISST, IFB-competitie) organiseert Sportraad jaarlijks ook twee evenementen met een iets ludiekere invalshoek op sport. Het bekendste van beide is zonder twiifel de 24-urenloop. Maar sinds enkele jaren is er ook "Sport zonder Grenzen", een evenement op kleinere schaal weliswaar, maar met een uitgebreidere variatie aan activiteiten. Het geheel wordt steeds ingekleed in een uitgewerkt thema, en dit jaar koos Sportraad voor de sprookjeswereld. In negen evenementen strekten de achttientwintig ploegen tegen elkaar of tegen de tijd.

Alle activiteiten hadden plaats aan het sportpark in Heverlee, bij temperaturen rond het nulpunt, allicht de verklaring voor het lage aantal toeschouwers. Iedere ploeg telde elf deelnemers waarvan er tien aan het spel deelnamen en de elfde als scheidsrechter optrad. De punten en tijden die door elke ploeg behaald werden, werden op het einde van de avond met de computer verwerkt tot een einduitslag. De score deed echter weinig ter zake, de bedoeling van het evenement was boven alles dat iedereen er plezier aan beleefde. Bij de deelnemers was vooral de afwezigheid van ploegen uit de humane wetenschappen tekenend, alsook de aanwezigheid van een aantal ploegen van buiten de universiteit zoals de scouts van Ternat.

In Sporthal de Nayer waren er drie estafettes onder de welluidende namen Doornroosje, Sneeuwwitte en Rapsodie. De deelnemers kropen door hoepels, sprongen van trampolines op bokken om dan weer onder volleybalnetten te kruipen, bij

dit alles hun lichamen in bochten wringend die menig salsadanser de stuipen op het lijf zou jagen. In de buitenlucht vonden er drie activiteiten plaats: de drie biggetjes, Hans en Grietje en de Kabouterbrug. Bij de biggetjes moest met kwistakken een parcours tegen de tijd worden afgelegd terwijl men onderweg enkele behendigheidsploegjes uitvoerde. "Hans en Grietje" bestonden uit een doolhof van bierbakken waarin men zich geblinddoekt een weg baande op zoek naar zo veel mogelijk peperkoeken die in het centrum ervan verscholen lagen. De Kabouterbrug was met stalen kabels over de Dijle gespannen, waarbij de deelnemers puzzelstukjes naar de overkant brachten, deze daar in elkaar knutselden om het geheel dan weer veilig terug naar het startpunt te brengen. Een combinatie van sport en geestelijke inspanning als het ware.

Terug naar de aangename temperaturen in het Gymnasium, waar Assepoeters en Roodkapje sportasiel hadden verkregen. Roodkapje was een achtervolgingsrace tussen twee ploegen waarbij de opgejaagde persoon grootmoeders huisje moest bereiken langs allerlei obstakels. Voor "Assepoeter" was enige vrije tekstinterpretatie vereist, omdat in iedere ploeg vier Assepoeters waren. Het opzet van dit spel was een van de betere die we te zien kregen: schoenen moesten via draagstoelen, over bokken, evenwijdige liggers en trampolines in een bovenhangende constructie van emmers aan touwen worden gedeponereerd en dan zo terug naar de startpositie gebracht. Het enthousiasme waarmee de spelleidster haar proef aan de man bracht zal daar ook wel voor iets tussen gezeten hebben.

De aangenaamste proef voor de deelnemers zal wel die in het zwembad van het sportcentrum geweest zijn: "De Kleine Zee-mermin". Ook hier weer het estafette-koncept waarbij vlotters van de ene kant van het bad naar de andere moesten worden gebracht. De badmeester was zo druk

bezig met ons uit te leggen hoe de symboliek van de Disneyfilm in het spel werd weerspiegeld dat hij vergat tijdig het spel af te fluiten, iets waar wij gewillig een oogje voor dichtknepen.

Op naar het eindspel dan, hierbij moesten de ploegen op het kunstgras de afstand van de middenlijn tot de rand overbruggen zonder de grond te raken, gebruik makend van bierbakken. Eens aangekomen

moesten de bierbakken dan zo hoog mogelijk gestapeld worden. Zeker bij dit evenement primeerde het ludieke op het competitieve, en dat was toch het hele opzet. Dit speelse karakter kwam nog tot uiting in de naam van de winnende ploeg met 372 punten: 'Piet Zwabberdabber en Bert Snotterbobbelt'. De winnaars werden gelauwerd met gadgets van een vrijgevee bankinstelling.

Yves Dejaeghere

berichten

Radio Scorpio

De Leuvense vrije radio Scorpio kan binnenkort de ether onveilig maken vanuit de gebouwen in de 's Meiersstraat 5. Dat werd beslist op de gemeenschappelijke algemene vergadering van Sociale raad en Kringraad (die samen met de Vetoredactie op hetzelfde adres huizen) van afgelopen vrijdag. Diezelfde Radio Scorpio is trouwens nog steeds op zoek naar nieuwe medewerkers voor de realisatie van haar grote plannen. Meer info op tel. 095/26.00.26.

Literaire Wedstrijd

Dinsdag 23 maart 1999 vindt de prijsuitreiking van de Interuniversitaire Literaire Wedstrijd plaats. Dit is een project van de Leuvense studentenkring Germania in samenwerking met het literaire tijdschrift Dietsche Warande & Belfort. De wedstrijd is niet alleen op de Leuvense student gericht: alle universiteits- en hogeschoolstudenten, ook van buiten Leuven, kunnen eraan deelnemen. Er worden prijzen uitgereikt voor poëzie en proza. 40.000 fr is telkens

de eerste prijs, wie tweede is krijgt 20.000 fr. Alle winnaars en genomineerden krijgen bovendien een abonnement op Dietsche Warande & Belfort. De jury bestaat uit: Hugo Bousset, Hugo Brems, Wiel Kusters, Yves T'Sjoep, Paul Bogaert en twee studenten. Meer info en een volledig reglement op aanvraag: Germania-perma, Blijde-Inkomststraat 21 bus 3.

Sora mobiliseert

Het openbaar vervoer is voor velen te duur, en vaak ook helemaal niet efficiënt. Het lussenplan dat de auto's uit Leuven moest houden heeft eerder een aanzienlijk dan een afstotend effect. En de fietsers, die rijden er maar een beetje verloren tussen. Hoe komt dat? Om iets aan die situatie te doen en om eventuele acties voor te bereiden, richt Sora een werkgroep op waar onder meer aan een alternatief mobiliteitsplan gesleuteld wordt. Iedereen die zich groepen voelt om mee te komen nadenken, is welkom op de 's Meiersstraat 5, op woensdag 9 december om 14 u.

IFB-schema's

Minivoetbal Heren

- 08/12, 18 u, pt, Pius X - KLIO (VTK)
- 08/12, 19 u, pt, Psychologie - VTK (KLIO)
- 08/12, 19 u, rv, LOKO - VRG (Alfa)
- 08/12, 20 u, rv, Alfa - Industria (LOKO)
- 09/12, 21 u, pt, Ekonomika - Romania (Justus)
- 09/12, 21 u, rv, Pauscollege - Salvast (Medisoc)
- 09/12, 22 u, pt, Wina - Justus (Romania)
- 09/12, 22 u, rv, Farma - Medisoc (Salvast)
- 10/12, 18 u, rv, LBK - Historia (Chemika)
- 14/12, 21 u, rv, Thomas Morus - Spora (Alfa)
- 14/12, 22 u, rv, Germania - Terbank (Thomas Morus)
- 14/12, 22 u, pt, EOOS - Camillo (Paters Assumptionisten)
- 15/12, 18 u, rv, Psychologie - KLIO (Apollon)
- 15/12, 19 u, pt, Apollon - Cité (Klio)
- 15/12, 19 u, rv, Crimen - Merktor (Psychologie)
- 15/12, 20 u, pt, Chemika - Portulaca (Industria)

Minivoetbal Dames

- 08/12, 20 u, rv, Politika - Cité (Industria)
- 09/12, 20 u, rv, Apollon - LBK (Pedagogie)
- 09/12, 20 u, pt, LOKO - Merktor (Farma)
- 10/12, 18 u, rv, WINA - Historia (Industria)
- 10/12, 19 u, rv, Ekonomika - Industria (Historia)
- 10/12, 19 u, pt, Thomas Morus - Pedagogie (Wina)
- 14/12, 20 u, rv, Politika - Alfa (Spora)
- 15/12, 20 u, pt, Thomas Morus - Industria (Cité)
- 15/12, 20 u, rv, Apollon - Merktor (Merktor)

Voetbal Heren

- 07/12, 18 u, VB3, Eeos - Thomas Morus (Groenveld)
- 07/12, 19 u, VB3, Groenveld - LBK (Medisoc)
- 07/12, 20 u, VB3, Pauscollege - Medisoc (LBK)
- 08/12, 18 u, KG, Justus Lipsius - Katechetica (Politika)
- 08/12, 18 u, VB3, Germania - Cité (VTK)
- 08/12, 19 u, KG, Politika - LOKO (Katechetica)
- 08/12, 19 u, VB3, VTK - Bios (Cité)
- 08/12, 20 u, VB3, Cam. Torres - Farma (VTK)
- 10/12, 20 u, VB3, Ekonomika - Medisoc (Alfa)
- 14/12, 19u, VB3, Alfa - Pauscollege (Farma)
- 14/12, 19u, KG, Germania - VTK (Cité) (OV)
- 15/12, 18u, KG, Terbank - Groenveld (LOKO)
- 15/12, 18u, VB3, Politika - Camillo Torres (Pauscollege)

15/12, 19u, KG, Farma - LOKO (Politika)

16/12, 18u30, Medica - Thomas Morus (Wina)

Voetbal Dames

- 10/12, 18 u, VB3, Thomas Morus - Germania (Ekonomika)
- 10/12, 19 u, VB3, Katechetica - Pedagogie (Medisoc)
- Basket Dames**
- 07/12, 16 u, sdn2, LOKO-Pedagogie (VRG)
- Basket Heren**
- 7/12, 22u, sdn2, Cité - Crimen (Medisoc)
- 09/12, 20 u, sdn1, VTK-Farma (Psychologie)
- 09/12, 21 u, sdn1, Wina-Medisoc (Bios)
- 09/12, 16u30, kb3, LBK-Psychologie (Farma)
- 10/12, 19 u, kb2, Bios-Terbank (LOKO)
- 10/12, 20 u, kb2, LOKO-Pauscollege (Terbank)
- 10/12, 21 u, kb2, Historia-Portulaca (Medica)
- 15/12, 22 u, sdn2, Alfa-Pedagogie (Industria)
- 16/12, 17 u, sdn1, Medica-Psychologie (Apollon)
- 16/12, 17 u, sdn2, Industria-Farma (Medisoc)
- 16/12, 20 u, sdn1, Apollon-Crimen (Wina)
- 16/12, 20 u, sdn2, Germania-Cité (Bios)
- 16/12, 21 u, sdn1, Wina-Terbank (Crimen)
- 16/12, 21 u, sdn2, Bios-Medisoc (Germania)

Volley Dames

- 09/12, 14 u, kb2, Politika-Pedagogie (VTK)
- 09/12, 16u30, kb1, VRG-Farma (Wina)
- 09/12, 16u30, kb2, VTK-EOOS (Romania)
- 14/12, 22 u, sdn1, Wina-Romania (LOKO)
- 15/12, 15 u, sdn1, LOKO-Medisoc (Medika)
- 15/12, 15 u, sdn2, Bios-Portulaca (Pedagogie)
- 15/12, 21 u, sdn2, Medica-Pedagogie (Bios)

Volley heren

- 07/12, 19 u, sdn2, Politika - Portulaca (Historia)
- 07/12, 19 u, sdn3, Historia-Alfa (VRG)
- 07/12, 22 u, sdn1, VRG-Industria (Alfa)
- 08/12, 13 u, sdn1, VTK-Justus Lipsius (Groenveld)
- 08/12, 13 u, sdn2, LBK-EOOS (Wina)
- 08/12, 21 u, kb2, Groenveld-C. Irena (Germania)
- 08/12, 22 u, kb2, Wina-Germania (C. Irena)
- 09/12, 16 u, kb 3, Apollon-Germania (LOKO)
- 09/12, 14 u, kb1, Ekonomika-Farma (KLIO)
- 14/12, 16 u, sdn1, KLIO-LOKO (Pedagogie)
- 14/12, 17 u, sdn1, Pedagogie-Alfa (Medisoc)
- 14/12, 17 u, sdn2, Psychologie-Industria (Portulaca)
- 14/12, 19 u, sdn3, Bios-Justus Lipsius (Industria)
- 14/12, 16 u, sdn2, Medisoc - Portulaca (Psychologie)

kruiswoord

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal — 1 Franse stad — Oorlogsvloot 2 Plaats waar men zich vrij kan bewegen — Waagstuk 3 Mansnaam — Overzet 4 Punt op een begroting — Striptekenaar 5 Inwoner van een Europese landstreek — Zeilvaartuig 6 Watermerk, hoogtemerk — Vaststaande gebeurtenis 7 Slaafse dienaar — Pers. vnw. 8 Stootwapen — Gemeente in Gelderland 9 Spaanse uitroep — Omkomen, sneuvelen 10 Kloek gebouw — Geestelijke.

Vertikaal — 1 Inwoner van het Duitse Rijk — Gezonde gelaatskleur 2 Goud — Doorboorde stop — Zangstem 3 Nachtvogel — Hotelbediende 4 Verlosser 5 Koraalstrand — Maanstand — Muzieknoot 6 Muzieknoot — Laagtij — Een keer 7 Vals, verraderlijk 8 Doodstrijd — Bijbelse vrouw 9 Russische rivier — Gezichtseinder — Getijdje 10 Bedrijf — Huidkleur.

Door Filip De Keukeleere

zoekertjes

√ CIA is op zoek naar X, wegens anti-clapropaganda in Amsterdamse sel.
 √ Aan de cité-ers van 4/1, ge zou beter wat harder blokken dan achter de vrouwen/mannen te zitten. De Limbo Dokter.
 √ Lieveke, gelukkige verjaardag. Mojs.
 √ Alfa zoekt brieven om voor te lezen op presidiumvergadering.
 √ The FROEGIE is out there (in Fak L&W)!
 √ Wie verslaat Bram? Eet meer dan 18 stukken Pizza in de Pizzahut!
 √ Al wie zot is van The Simpsons, Beavis and Butt-head, Eraserhead, Pinokio, Death Metal en Madonna wordt op dinsdag 8 december in AV 01.12 om 20u verwacht.
 √ Veronique, GELUKKIGE VERJAARDAG. Ont-houd ook voor de volgende 18 jaar: 'Het leven kan toch zooooo mooi zijn!!!'. Veel liefs, ?.
 √ Dankzij de fiets van Postbode Moos staat er deze week op pagina zes van de Veto een prachtige foto van een zekere Jan Dumon.
 √ Ongelooflijk knappe zwarte Italiaanse schoonheid van het mannelijk geslacht wordt

vriendelijk verzocht zich aan te bieden op 't Stuc-onthaal. Vragen naar Mier.
 √ Indien D'Orazio en zijn toffe bende veroordeeld worden, dan zullen de gevolgen niet te over zien zijn. Het D'OrazioBevrijdingsfront.
 √ Hoi. Twee toffe grieten zoeken twee toffe venkes. Beschrijving: kort bruin haar, ziet graag bruine broeken, niet te opvallend maar toch knap, schattige uitstraling ook 6 Bier, is vriend van beschrijving1.
 √ Toch niet op zoek naar Alexander Declercq van de masters of artificial intelligence? Die is wanhopig voor twee.
 √ Anemie, Wim, Barbelle, Moos, Saskia, Sofie en al de rest van 't Stuc-onthaal wens Isabel een gelukkige verjaardag.
 √ Ruth serieus, waar zit dat geld.
 √ De vrijwilligers van Da Extravaganza Alternativa Days worden vriendelijk verzocht om op dinsdag 8 december om 19u30 in AV

01.12. te zijn.
 √ Nee, nee Saartje, nu is het officieel: YOU ARE THE BEST !!!!
 √ Musicologica wenst Lieveke een gelukkige verjaardag.
 √ Gezocht: onbreekbare asbakken voor Sofie (zich wendt tot kafetaria letteren, zolang deze nog bestaat).
 √ Alfa dankt Klio voor de kerstwensen.
 √ Semitistiek zoekt dringend 2 rekeneenheden.
 √ Fakulteit letteren zoekt nieuw allokatiemodel.
 √ Ragga en Dub op vrijdag 11 december in de Rumba. DJ Mailman zal er ook zijn.
 √ Amfiteater zoekt kerstboompjes (en kerstverlichting om de veiligheid op de kampus te verhogen).

√ Roel, Dominique, Kristien en Chloé rule the ESU
 √ Emma (?) is een trotse papa.
 √ Marx leeft, en heeft samen met de Labbe-kakken Germania's profrenkwis gewonnen!
 √ Leve het foto-uitwisselingsakkoord tussen Veto en Jona!

Filmclub 16mm
 projecteert vanaf oktober films voor studentenclubs.
 ☎ 016/26.01.63
 095/21.51.03
 fax 016/35.37.05

LECO COPY WIE VAN DE DRIE??

Tiensestraat 118 Tel: 23.70.30 Ma.-Do. 9 - 22u. Vr. 9 - 20u. Zat. 10 - 17u.	Tiensestraat 88 Tel: 23.70.02 Ma.-Vr. 9 - 19u.	Naamsestraat 115 Tel: 23.70.03 Ma.-Vr. 9 - 19u. Zat. 10 - 17u.
---	--	---

aangepaste uren tijdens KUL vakantieperiodes

van fifties tot seventies, van klassiek tot modern

Kringloop-winkel Spit, alles wat je kot nodig heeft

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD,...

SPIT
KRINGLOOPCENTRUM

OPENINGSUREN
dinsdag t/m vrijdag 10u-18u
zaterdag 10u-17u

Diestsesteenweg 104, Kessel-Lo
016/26.09.21

agenda & ad valvas

DOOR JOKE BELLEN

DINSDAG
 18.30 u **LEZING** Werken in het buitenland, in De Valk, org. KUL Kerncel Tewerkstelling.
 20.00 u **CULT** Prettig gestoorde waanzin à la The Simpsons, Beavis en Butt-Head, Eraserhead en Pinokio. Met een vleugje Death Metal en Madonna, in AV 01.12, org. Da Extravaganza Alternativa Days.
 20.00 u **TEATER** Het Toneelhuis: Moedersnacht, in Schouwburg, Bondgenotenlaan 21.
 20.00 u **FILM** Hong Sang Soo: The Power Of Kangwon Province, in Stuczaal, org. Stuc.
 20.30 u **TEATER** De Schaduw: Bloedbruiloft, in Kapel Terbank, Celestijnenlaan 70, org. Stuc.
 22.30 u **FILM** J. Tati: Playtime, in Stuczaal, org. Stuc.

20.00 u **TEATER** Het Toneelhuis: Moedersnacht, in Schouwburg, Bondgenotenlaan 21.
 20.00 u **FILM** E. Degelin: De Ooggetuige, in Vlaams Filmmuseum en - archief, Vander Kelenstraat 30, org. Vlaams Filmmuseum en -archief.
 20.00 u **KONSERT** Oxalys, in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg. 300, org. CC Leuven.
 20.30 u **KONSERT** La Petite Bande, in Auditorium Minnepoort.
 20.30 u **TEATER** De Schaduw: Bloedbruiloft, in Kapel Terbank, Celestijnenlaan 70, org. Stuc.
 20.30 u **DICHTPODIUM** Miriam Vanhee, in themahuis Krunch, Halfmaartstraat 19, toeg.

50, org. themahuis Krunch.
DONDERDAG
 20.00 u **KONSERT** Guy Swinnen, in Auditorium Minnepoort, Koning Albertlaan 52, toeg. 500, org. CC Leuven.
 20.30 u **TEATER** De Schaduw: Bloedbruiloft, in Kapel Terbank, Celestijnenlaan 70, org. Stuc.
 20.30 u **KONSERT** Flow, in Stuczaal, org. Stuc.
VRIJDAG
BEURS Geschenkenbeurs Oxfam Wereldwinkel, in UP, J Stasstraat 2.
 20.00 u **TEATER** Dirk Van Esbroeck e.a.: De

Pampa's, in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg. 450, org. CC Leuven.
ZATERDAG
BEURS Geschenkenbeurs Oxfam Wereldwinkel, in UP, J Stasstraat 2.
ZONDAG
BEURS Geschenkenbeurs Oxfam Wereldwinkel, in UP, J Stasstraat 2.
 20.00 u **FILM** V. Krichtofovitch: Een Vriend Van De Overledene, in Stuczaal, org. Stuc.

WOENSDAG
 13.00 u **KONSERT** UUR KULIUR: Rafaëlla Smits, gitaar, in van Croyzaal, Groot Begijnhof 55, org. KUL.
 14.00 u **FILM** E. Degelin: De Ooggetuige, in Vlaams Filmmuseum en - archief, Vander Kelenstraat 30, org. Vlaams Filmmuseum en -archief.
 18.30 u **FILM** F. Van Passel: Terug naar Oosterdonk, in Stuczaal, org. Stuc.
 20.00 u **KONSERT** Reiziger, Sabot, Little Fury Things, Dr. No, in Jeugdhuis Sojo, Eenmeilaan 35, Kessel-Lo, org. Jeugdhuis Sojo.

Alfa
 • 09/12 om 13.00 u: lesmarathon, in MSI.
 • 14/12 Disneynamiddag, in Fak Letteren.
Canonica
 • 07/12 om 09.00 u: uitstap naar Mechelen.
Cité
 • 14/12 filmdagen, in Rc-bar
Ekonomika
 • 08/12 om 19.00 u: Smartlappenfestival + voetbal Club Brugge - Lyon, in Brabanthal.
Eoos
 • 07/12 om 20.30 u: cantus, in Ambiorix.
 • 08/12 om 17.00 u: bowling, in Naamsestraat.
 • 09/12 om 21.30 u: fuif, in Blauwe Kater.
Germania
 • 08/12 om 22.15 u: technofuif, in Rumba, toeg. 80/100.
 • 13/12 om 21.00 u: kleinkunst- en kaartavond, in praatkamer fak Letteren.
 • 14/12 playbackshow, in Blauwe Kater.
Katechetika
 • 08/12 om 21.00 u: Klaasfuif, in Blauwe

Kater, • 09/12 om 20.00 u: werkgroep Onderwijs, in MTC.
Klio
 • 07/12 om 14.00 u: tapnamiddag, in fak Letteren.
 • 07 tot 09/12 Heraklesdriedaagse met 07/12 om 19.00 u: de historische Herakles, in MSI 00.08.
 • 08/12 om 19.00 u: de pseudo-historische Herakles, in MSI 00.28.
 • 09/12 om 19.00 u: de geparodieerde Herakles, in MSI 00.08.
 • 10/12 om 20.30 u: cantus, in Tir na n'og.
 • 14/12 om 22.00 u: Vlaamse avond, in fak Letteren.
LBK
 • 08/12 filmavond.
 • 14/12 kerstcantus, in zaal Duivenbond.
LLK
 • 14/12 om 20.00 u: Nightmare Before Christmas party (met films), in 't Plectrum, toeg. 80.

Musicologica
 • 08/12 om 20.30 u: film 'The Unbearable Lightness Of Being', in MSI.
Pedagogische Kring
 • 08/12 Pannenkoekenbak t.v.v. studiereis tweede lic., in Pangaea.
Politika
 • 07/12 om 20.30 u: Guido Gezelle's gedichten voorgedragen door door Raf en Hans Cafmeyer., in MSI 03.18, toeg. 100/150/250.
Psychologie
 • 08/12 om 20.00 u: kaas- en wijnavond, in Sedes (kelder).
VRG
 • 09/12 3de lic - fuif, in Samambaia.
VTK
 • 07/12 om 20.00 u: Barbaracantus, in Waalberg.
 • 08/12 om 20.30 u: poëzie-avond, in 't Waag.
 • 09/12 Booze & Blues, in Waalberg.
 • 10/12 om 23.00 u: Lucky Hour, in 't Elixir.
 • 11/12 om 10.00 u: Carte Blanche, in 200M06 en 200M07.
 • 13/12 om 22.00 u: Happy Hour, in 't Elixir.

vorig nummer

N	A	N	T	E	S	K	O	M
A	B	U	I	S	L	I	D	O
T	E	R	P	S	A	T	E	R
L	K	G	O	S	O	M		
B	S	T	E	R	E	N	E	
A	M	E	V	E	R	E	L	
I	O	N	A	S	M	I		
S	T	O	R	T	Z	E	D	E
S	T	E	E	M	E	L	E	E
E	O	N	B	I	S	T	E	R

Topsporters in Leuven: Ilse Heylen, judoka

"Ulla en Gella zijn dé vedetten en de rest is eigenlijk tweederangs"

Inds kort mag Ilse Heylen — laatstejaargestudente Lichamelijke Opvoeding — zich tot de keurtroepen van judogeroe Jean-Marie Dedecker rekenen. Hoewel, zeker van haar plaats is ze allerminst, het blijft vechten voor elke selectie of stage. En veel hopen ook, want Dedecker's selectiebeleid is nooit onbesproken geweest. Op de laatste Europese Kampioenschappen in Oviedo was ze er alvast wel bij, en eindigde ze als zevende.

Ilse Heylen: «Aanvankelijk was ik al bij dat ik in de selectie zat, want daarvoor moet je twee medailles behalen op internationale tornooien. In Oviedo had ik de eerste wedstrijd gewonnen, de tweede verloren. Van mijn derde tegenstandster had ik al eens verloren, waardoor ik met niet teveel verwachtingen begon. Onverwacht won ik en hoopde ik nog op een medaille. Drie dagen later moest ik dan opnieuw vechten en verloor ik direkt. Op het moment zelf een grote ontgoocheling maar achteraf gezien mocht ik wel tevreden zijn want ik had niet gehoopt op een medaille.»

Veto: Die regels zijn er wel, toch is er discussie over Dedecker's keuzes?

Ilse: «Jean-Marie is meer voor de Vlamingen.»

Veto: Hij mag dat toch niet laten blijken?

Ilse: «Nee, maar hij doet dat toch.»

Veto: Dus als een Vlaming en een Waal even goed zijn, dan neemt hij de Vlaming?

Ilse: «Ja, dat is dikwijls zo. Bij de keuze tussen Inge Clement en Nicole Flagothier bijvoorbeeld. Op het Europees Kampioenschap of Wereldkampioenschap per ploeg bijvoorbeeld, staan er dikwijls zeven Vlamingen op de mat, en is er één Waalse reserve.»

Veto: Zijn er goeie Waalse judoka's die geen kans krijgen?

Ilse: «Er is Marisabel Lomba bijvoorbeeld. Zij is wel goed. Ze heeft een derde plaats behaald op de Olympische Spelen in Atlanta maar is nu gekwetst. Dedecker is nu in Lomba's gewichtsklasse (de Vlaamse, nvdr) Sabine Van Crombrugge naar voor aan het schuiven. Ze mag altijd mee op stages zodat ze de kans krijgt om beter te worden. Nu Lomba gekwetst is, is dat een goed ekskus natuurlijk.»

Vedette

Veto: Hoe is de verhouding met Jean-Marie Dedecker?

Ilse: «Ik kijk op naar hem, en hij kijkt niet echt neer op mij maar ziet mij niet als een grote vedette. Ulla Werbrouck en Gella Vandecaveye zijn dé vedetten en de rest is eigenlijk tweederangs.»

Veto: Laat hij dat echt zo voelen?

Ilse: «Nee, maar je voelt het zelf wel. Als je iets vraagt, antwoordt hij wel. De communicatie is niet zo vriendschappelijk. Hij staat op een verhoor voor mij. Ulla en Gella zijn zeker van hun selectie, die zeggen wat ze willen. Ik ben niet zeker van mijn selectie, en moet opletten wat ik zeg. Hij weet wel dat ik schrik van hem heb, in de zin dat hij jou echt niet meer selekteert als hij dat beslist. Neem het geval in Rome bijvoorbeeld (twee Belgische judoka's raakten daar slaags met Dedecker, nvdr). Eén van hen — Alex Fabry — is een van de besten van België, Belgisch kampioen ook. En die mag gewoon niet mee.»

Veto: Binnenkort schijnt Jean-Marie Dedecker zich terug te trekken.

Ilse: «Ze zeggen dat hij na tweeduizend stopt, maar ik denk niet dat er een opvolger

is.»

Veto: Ook niet één van de oudere judoka's of assistent-trainer Jaskevitsch?

Ilse: «Johan Laats of Harry Van Barneveld worden wel eens vernoemd. Maar wij zien hen als mede-judoka's en niet als coach. Ik weet niet of het echt goed is dat die verhouding ineens verandert. Het is beter om gewoon een buitenstaander te nemen. Jaskevitsch is heel goed, maar op het vlak van communicatie en media blijft hij achter bij Jean-Marie. Als hij het wordt, zal judo niet veel meer aan bod komen in de media.»

Japan

Veto: Dedecker spreekt van de ploeg als over een 'kleine familie' en werkt hard aan de groepsgeest. Hoe zijn de verhoudingen binnen de ploeg?

Ilse: «Ik vind het positief dat aan die groepsgeest gewerkt wordt. Judo is wel een individuele sport, maar als er dan een ploegkampioenschap is, zorgt dat voor een heel andere sfeer. Aan de andere kant is het zo, dat als wij drie weken op stage zijn in Japan of Spanje, je gewoon op elkaar uitgekeken raakt. De laatste week is de sfeer niet meer plezant. Zeker niet in Japan. Met die Japanners kom je toch niet in kontakt, dus je zit maar met een beperkt aantal mensen. Op den duur is dat heel vervelend.»

Veto: Japan is dan misschien wel het mekka van de judo, maar eigenlijk hebben ze de laatste jaren alleen maar van hun pluimen gelaten.

Ilse: «De Japanners zijn vooral technisch heel sterk. Nu is het in de judo al een hele tijd zo dat vooral conditie- en krachttraining belangrijker werd. Vanaf die tijd hebben de Japanners minder medailles gewonnen. Maar ze hebben nog altijd veel judoka's. Als wij naar Japan gaan, gaan wij naar universiteiten waar je opgeleid wordt tot echte judoka. De Cubanen halen meer medailles, dus wordt hun — kracht — training meer overgenomen. In Europa is er niet zo'n groot verschil. Alleen de Russen hebben een raar judo. Het is niet echt technisch maar vooral heel onverwacht. Ze maken niet echt gekontroleerde bewegingen, en grijpen soms direkt naar de benen waardoor je je afvraagt wat die aan het doen zijn.»

Veto: Wat zijn jou sterke punten?

Ilse: «Fysiek ben ik goed, maar op kracht lig ik onder. Op internationaal vlak voel je dat meteen. Wat de techniek betreft: op de grond gaat dat wel, de rechtstaande techniek is minder. Ik zat vroeger in -52 klasse, maar omdat er teveel concurrentie was in België, ben ik moeten overstappen naar -48. Daardoor ben ik in die klasse één van de grootsten waardoor ik aan kracht verlies in vergelijking met de anderen.»

Veto: Een klasse verlagen betekent wellicht een konstant dief?

Ilse: «In januari beginnen de kompetities opnieuw. Dan weeg ik negenveertig à vijftig kilo. Ze zeggen wel dat een kilo niet zoveel is, maar voor mij — ik weeg zo al niet veel — is dat niet zo gemakkelijk. Als het seizoen bezig is, probeer ik rond die achtenveertig te blijven. Het is ondertussen een gewoonte geworden, het voelt niet meer als diëten.»

Ballet

Veto: De talenten blijven maar komen. Wat verklaart die grote populariteit van judo?

Ilse: «Ik denk dat dat vooral met Jean-Marie te maken heeft, omdat die zoveel in de media komt. Ook het feit dat een judoka Sportvrouw van het jaar geworden is, trekt veel aandacht. Ik doe mijn eindwerk daarover: is er een invloed van de resultaten van de judoka's op het ledenaantal van de clubs. Ik heb de gegevens van mijn onder-

zoek nog niet, dus ik weet nog niet in welke mate er een verschil is tussen mannen en vrouwen, landelijke of stedelijke gebieden enzovoort. Na de suksessen op de Olympische Spelen in Atlanta zie je een grote stijging natuurlijk. Toch moet je daar mee opletten volgens één prof: toen speelde ook het effect-Dutroux mee.»

Veto: Zo heel veel voordeel brengt judo toch niet in zo'n situatie.

Ilse: «Mijn eerste reactie zou ook wel 'weglopen' zijn. Je voelt je wel zekerder omdat je judo kent. Je kunt niet winnen misschien maar gewoon het gevoel dat je

dat doet is al belangrijk. Ouders zeggen ook sneller om judo te doen in plaats van ballet ofzo.

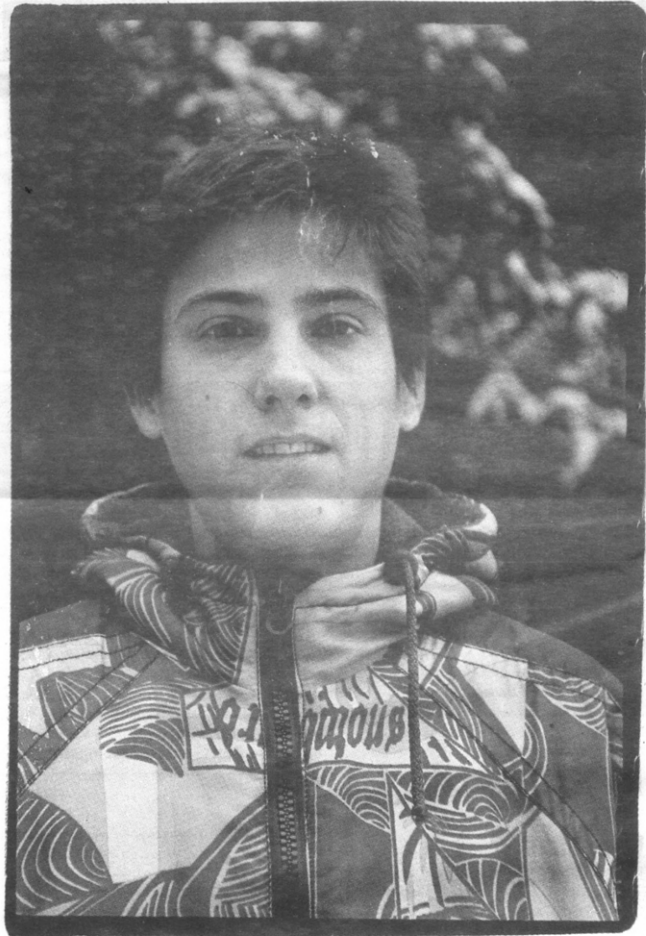
Veto: Dankzij judo, kom je ook overal in de wereld. Hecht je daar veel belang aan?

Ilse: «Jean-Marie zegt altijd dat al die stages de 'universiteit van het leven' zijn. Je communiceert met elkaar, je leert daar de taal enzovoort. Veel leer je door iets zelf te doen. Je moet zorgen dat je op de training bent, voor de rest ben je vrij. Verder bedoeld hij ook dat winnen en verliezen heel dicht bij elkaar liggen, dat je moet leren relativeren.»

Veto: Filosofeert hij zo dikwijls?

Ilse: «Nee. Wij lezen dat dikwijls in een krant. Eén keer was het wel zo dat Johan Laats en Harry Van Barneveld op een buitenlandse stage gevochten hadden in een kafee en dat niet goed durfden zeggen tegen Jean-Marie. Maar achteraf vroeg Jean-Marie dan om te lachen 'je hebt toch gewonnen, heb' . Hij vindt het goed dat je je plan trekt.»

Benny Debruyne

(foto Pieter Van der Aa)

Topsporterstatuut

Een echt sportland zal België wel nooit worden. Toch worden de faciliteiten gestaag uitgebouwd. Aan de KU Leuven kunnen sporters al enkele jaren genieten van het topsporterstatuut waardoor de moeilijke keuze tussen sport en studie vermeden wordt. «Ik maak vooral gebruik van vrijstellingen van lessen, omdat bij de practica vaak absenties worden genomen. Als je op een stage of tornooi zit, gaat het niet echt om daar te zijn. Vorig jaar heb ik mijn eksamens gespreid: de eksamens die ik in september gedaan heb, telden nog mee voor eerste zit,» licht Ilse Heylen toe. Met de eksamenperiode treft ze het trouwens, die beginnen net als het judoseizoen op zijn einde loopt.

Ook tijdsmaximalisatie helpt natuurlijk. Haar studies en sport sluiten naadloos bij elkaar aan. De laatstejaargestudente Lichamelijke Opvoeding koos naast haar hoofdspecialisatie Training en Coaching, ook judo als bijzonder interessepunt. «Je moet dan zestig uur judo doen, maar voor mij is dat geen extra opdracht want ik moet dat sowieso doen. Het is niet alleen trainen natuurlijk maar ook bijvoorbeeld lesgeven over judo.» Bovendien maakt ze haar eindwerk over de invloed van de media op de populariteit en het ledenaantal van haar sport.

Ilse Heylen is de vijfde sporter-studente in de topsportreeks. Na haar afstudeerjaar wil ze nog twee jaar bijstuderen om ook het diploma kine te behalen. Als dat combineerbaar blijft natuurlijk, want ook de trainingsarbeid dient te worden opgevoerd, nu de Olympische Spelen in Sydney eraan komen.

(bd)